

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

Стенограма пленарного засідання
23 травня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять друга

Стенограма пленарного засідання

23 травня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 23 травня 2024 року)

Частина двадцять друга

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Прийняття рішення про призначення Різника Сергія Васильовича на посаду судді Конституційного Суду України	...7
Заява депутатської групи «Партія «За майбутнє» та депутатської фракції політичної партії «Голос»	...28
Внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівності процесуальних прав усіх учасників судового процесу перед законом і судом	...30
Прийняття у першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль»	...30
Прийняття у першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду» щодо забезпечення розгляду адміністративних справ»	...33
Відхилення проекту Закону України «Про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо особливостей призначення на посаду судді в умовах воєнного стану»	...38

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі»	...43
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісті за особливих обставин»	...48
«Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах»	...52
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення виконання покарання у виді штрафу та громадських робіт»	...57
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання розголошенню окремих відомостей у текстах судових рішень»	...60
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну: співробітництво заради майбутнього»	...65
Заява депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» та депутатської групи «Довіра»	...65
Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції	...67

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заходів, спрямованих на поновлення прав засуджених осіб та осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання»	...70
Внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо уточнення підстав припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги	...75
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги»	...79

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
23 травня 2024 року, 10 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати України, прошу займати свої місця. Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Я прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави. У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця.

Шановні народні депутати України, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Давида Георгійовича Арахамії, фракція «Слуга народу» – ми сподіваємося, він зараз зайде, сьогодні зранку був (*Оплески*), та Дмитра Сергійовича Припутеня, фракція «Слуга народу» (*Оплески*). Вітаємо шановних колег і бажаємо міцного здоров'я, нових досягнень та здобутків на благо України.

Шановні колеги, сьогодні відзначається День морської піхоти України. Гасло незламних морпихів «Вірний завжди» є уособленням стійкості до будь-яких труднощів, професіоналізму, виняткової звитяги та готовності захищати нашу державу на воді, на землі та в повітрі.

Від імені Верховної Ради України висловлюємо глибоку вдячність морським піхотинцям за самовіддане служіння українському народу та значущі результати на полі бою. Бажаємо їм міцного здоров'я, витримки та непохитної віри у перемогу. Я прошу оплесками привітати морських піхотинців (*Оплески*).

Шановні народні депутати, за парламентською традицією я пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 820-а доба як український народ відважно та незламно протистоїть широкомасштабній збройній навалі російських окупантів. Свобода і гідність – це ті цінності, які українці сповідують та захищають протягом століть. Ми завжди доводили і доводимо, що український народ неможливо зламати та підкорити.

Сьогодні ми відзначаємо День героїв України, щоб вшанувати та згадати подвиги всіх героїв, які боролися і віддали своє життя за самостійну соборну Українську державу, і тих, які зараз боронять нашу незалежність, світле українське майбутнє, та усіма силами наближають перемогу. Ми низько вклоняємося їм та дякуємо за їхні героїчні подвиги.

Герої не вмирають! Схилімо голови у хвилині мовчання та вшануймо пам'ять героїв, які поклали життя у боротьбі за суверенну, незалежну демократичну Україну, а також усіх невинних мирних громадян, які загинули внаслідок злочинних дій російської держави – агресора.

(Хвилина мовчання).

Шановні колеги, прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Прошу народних депутатів взяти участь у голосуванні. Прошу голосувати.
«За» – 142.

Проголосували: за – 142, проти – 4, утримався – 1, не голосували – 141.

Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Шановні друзі, перше питання порядку денного – призначення судді Конституційного Суду України.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, частини другої статті 148 Конституції України, частини першої статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, частини другої статті 9 Закону України «Про Конституційний Суд України» Верховна Рада призначає шість суддів Конституційного Суду України. Наразі за квотою Верховної Ради України вакантними є три посади судді Конституційного Суду України.

Комітетом з питань правової політики проведено конкурс на зайняття зазначених посад. За результатами розгляду та рейтингового голосування Дорадчою групою експертів сформовано рейтинговий список оцінених кандидатів, який складається із трьох кандидатур: Барабаш Юрій Григорович (шість голосів «за»), Різник Сергій Васильович (шість голосів «за»), Водянніков Олександр Юрійович (чотири голоси «за»).

Відповідно до положень Закону України «Про Конституційний Суд України» на одну вакантну посаду має бути не менше двох кандидатів, тому наявні три кандидати можуть бути рекомендовані тільки на одну із трьох вакантних посад. Щодо двох інших вакантних посад інформую, що 22 травня 2024 року Апаратом Верховної Ради України за поданням Комітету з питань правової політики оголошено новий конкурсний відбір на заняття двох вакантних посад судді Конституційного Суду України.

Згідно з пунктом 4 частини четвертої статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання щодо призначення Верховною Радою України на посади включаються до порядку денного позачергово без голосування.

Відповідно до статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України, узгодженого рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп пропонується такий порядок розгляду цього питання: доповідь від Комітету з питань правової політики – до 3 хвилин; виступи кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України – до 2 хвилин кожному та відповіді на запитання народних депутатів – до 4 хвилин кожному (одна хвилина на запитання і одна хвилина на відповідь) – загалом до 20 хвилин; виступи від депутатських фракцій і груп (два – за, два – проти) – до 12 хвилин; виступи народних депутатів – до 3 хвилин (1 хвилина на виступ), проведення рейтингового голосування стосовно кандидатів – до 2 хвилин, прийняття рішення. Усього регламент – 40 хвилин. Приймається така процедура? Приймається. Дякую.

Шановні народні депутати, починаємо обговорення.

Бакумов Олександр Сергійович. Заява про конфлікт інтересів. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, відповідно до статті 31¹, статті 37 Регламенту Верховної Ради України я публічно оголошую про конфлікт інтересів. Кандидат на посаду судді Конституційного Суду Барабаш Юрій Григорович був моїм науковим керівником під час здобуття мною наукового ступеня кандидата юридичних наук, був моїм науковим консультантом під час здобуття мною наукового ступеня доктора юридичних наук. Я є членом спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук, утвореної у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого, головою якої є Барабаш Юрій Григорович. Ці обставини можуть впливати на ухвалення мною об'єктивного рішення. Однак я братиму участь в обговоренні цього питання і прийнятті рішення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за заявлений конфлікт інтересів.

Шановні колеги, ніхто більше не хоче заявити про конфлікт інтересів? Дякую. Рухаємося далі.

До слова для доповіді запрошується голова Комітету з питань правової політики Денис Вячеславович Маслов. Будь ласка, до 3 хвилин.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, оскільки час досить обмежений, почну з рішення комітету.

Комітет на своєму засіданні розглянув три кандидатури. Було проведено конкурс, співбесіди, поставлено складні питання, на які отримали достойні відповіді від трьох кандидатів. За результатами розгляду комітет ухвалив рекомендації по кожному кандидату, резолютивні частини яких я зараз зачитаю.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування стосовно призначення Барабаша Юрія Григоровича на посаду судді Конституційного Суду України.

Друге. Рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування стосовно призначення Різника Сергія Васильовича на посаду судді Конституційного Суду України.

Третє. Рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування стосовно призначення Водяннікова Олександра Юрійовича на посаду судді Конституційного Суду України.

Ще хотілося б сказати, що ми з вами прийняли відповідні зміни щодо процедури конкурсного добору суддів Конституційного Суду. Це була перша із семи рекомендацій Європейської комісії для відкриття перемовного процесу з Україною і набуття статусу офіційного кандидата. Ми це зробили, у тому числі й парламент. За наслідками конкурсних процедур можемо констатувати, що це була безпрецедентна за відкритістю, справжня конкурсна процедура. За всю історію України ще не було аналогічних за відкритістю конкурсних процедур. Усі кандидати, які претендували на зайняття посади судді Конституційного Суду України, були оцінені в питаннях як доброчесності, так і професійності.

Можу сказати, що сьогодні на посаду судді Конституційного Суду України за квотою Верховної Ради України претендують три високопрофесійні кандидати. Думаю, сьогодні нам точно не буде соромно за обрання одного із трьох кандидатів. І тут я мушу сказати, на жаль, одного, тому що, як сказав Голова Верховної Ради України, зараз за квотою Верховної Ради України є три вакантні посади, на кожену із яких має бути не менше двох кандидатів, але Дорадча група експертів подала лише трьох кандидатів, які закривають одну посаду судді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У продовження вашої доповіді наголошую, ми зможемо обрати лише одного кандидата, і то це максимум, якщо вдасться.

Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Шановні колеги, переходимо до питань, пов'язаних з обговоренням наших кандидатів.

Запрошую до слова кандидата на посаду судді Конституційного Суду України Юрія Григоровича Барабаша.

Будь ласка, Юрію Григоровичу, вам слово.

БАРАБАШ Ю.Г., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати! Насамперед дозвольте подякувати вам за створення, як сказав пан голова комітету, безпрецедентної процедури, в якій мені довелося взяти участь. Це дійсно новий процес.

Користуючись нагодою, дуже коротко скажу про себе. Я живу і працюю в місті-герої України Харкові. Мій професійний шлях пов'язаний з конституційним правом. Маю певне визнання з боку академічної спільноти, очолюю профільне відділення Національної академії правових наук з боку Конституційного Суду, оскільки обраний Конституційним Судом головою Науково-консультативної ради Конституційного Суду України, і з боку міжнародної спільноти, бо став першим від України представником у Виконавчому комітеті Міжнародної асоціації конституційного права.

Яка мета моєї участі у конкурсі на зайняття посади судді Конституційного Суду України? Конституційний Суд є не просто гарантом конституційного ладу, а ще й гарантом просування України на шляху до Європейського Союзу. Саме Конституційному Суду доведеться гарантувати імплементацію ключових правових цінностей, на яких побудований європейський правопорядок: права і свободи людини, людська гідність, рівність, демократія. І в цьому сенсі, як показує досвід, на Конституційний Суд покладається ще й інше дуже важливе завдання – забезпечити і гарантувати національну ідентичність, передбачену Конституцією України, на шляху нашої європеїзації, що схоже на прохід між Сциллою і Харибдою. Саме такий важкий тягар буде покладений на Конституційний Суд у цьому процесі. Вважаю, мій досвід і знання можуть стати в нагоді.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Григоровичу.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до кандидата. Нагадую, 1 хвилина на кожне усне запитання та 1 хвилина для відповіді на нього. Тобто регламент – до 4 хвилин, і це може бути два запитання.

Галина Олегівна Михайлюк, фракція політичної партії «Слуга народу».

Будь ласка, Галино Олегівно, ваше запитання – до 1 хвилини.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Вячеславович Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую, шановний кандидате, за представлення. Пане кандидате, у мене запитання таке. Ви довго займаєтеся конституційним правом, теорією конституційного права. Скажіть, будь ласка, оцінюючи нинішнє становище – країна у стані війни, як на вашу думку, чи відповідає викликам часу чинна редакція Конституції? Це перша частина запитання.

І друга частина запитання. Скажіть, будь ласка, чи може бути Конституція живою, чи це слова, так би мовити, висічені на камені? Чи ви є прихильником живої Конституції?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Григоровичу, ваша відповідь.

БАРАБАШ Ю.Г. Дякую за запитання. Відповідь на першу частину вашого запитання. Дійсно, ми живемо за Конституцією, ухваленою в 1996 році. Це були буремні часи і вона відповідала тодішньому соціально-політичному устрою. Багато речей, закладених в ній, є актуальними на сьогодні. Зміни до неї були внесені в 2019 році, що послужило ворогу приводом напасти на нас. Визначення щодо нашого європейського і євроатлантичного шляху ми маємо зберігати завжди.

Щодо другої частини запитання. За браком часу скажу коротко: динамічний спосіб тлумачення використовується всіма органами національної, європейської юрисдикцій, окрім євразійської (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Артуру Володимировичу Герасимову, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Петровичу Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, Артуре Володимировичу. Шановний претенденте, якщо дозволите, я буду вас так називати, скажіть, будь ласка, яке ваше ставлення до того, що ціла низка рішень Конституційного Суду (сьогодні ми розглядатимемо одне із таких рішень, яке стосується малозначущих справ, і це дуже добре, що воно прийнято

за конституційною скаргою) містить припис щодо обов'язкової вказівки до виконання Верховній Раді здійснити певні законодавчі дії? Як на мене, це взагалі можна тлумачити, як зазіхання на конституційний лад. Чи підтримуєте ви таку позицію? Як ви будете ставитися до цього у разі вашого обрання?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Григоровичу, ваша відповідь.

БАРАБАШ Ю.Г. Дякую за запитання. Якщо коротко, моя позиція полягає в тому, що між гілками влади має бути діалог, а не примус. У цьому сенсі може бути певна рекомендація, а не зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бачите, швидко ставляться запитання, кандидат швидко відповідає, але в нас 4 хвилини на запитання.

Лукашев Олександр Анатолійович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ЛУКАШЕВ О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Пане Юрію, моє шанування. Як, на ваш погляд, можна використати ваш досвід, який, безперечно, є значущим, у царині конституційного права і в контексті оптимізації діяльності Конституційного Суду України на сучасному етапі?

Дякую.

БАРАБАШ Ю.Г. Дякую за запитання. Я хотів би сказати, що ми маємо говорити про оптимізацію не суду, а конституційної юриспруденції. Це різні речі. У цьому сенсі мої напрацювання вже були використані Конституційним Судом, зокрема, коли у 2018 році суд вперше застосував доктрину людської гідності до захисту соціальних прав. Я тоді як спеціаліст був залучений до впровадження.

Ті напрацювання, які є в мене на сьогодні, я як голова Науково-консультативної ради також намагаюся імплементувати. Зокрема, це питання поділу влад, у тому числі запровадження незалежних агенцій, як можливість взаємоконтролю, питання законодавчих упущень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, останнє запитання. Якраз завершуються 4 хвилини.

Олександр Володимирович Ковальчук, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Рівненщина, «Слуга народу». У мене запитання до шановного кандидата. Яка основна причина вашого особистого рішення зайняти таку високу посаду? Це перше.

І друге. Скажіть, будь ласка, нам, народним депутатам, і народу України, які ви ставите перед собою цілі на найближчі роки, якщо будете призначені на цю посаду?

Дякую.

БАРАБАШ Ю.Г. Дякую за питання. У своєму мотиваційному листі я намагався їх викласти. Мій досвід, багаж знань і моє бажання допомогти в реалізації багатьох доктрин спонукали мене до претендування на цю посаду.

Стосовно перших років перебування на посаді. Окремі доктрини я назвав – це питання просування таких європейських цінностей, як людська гідність у практиці Конституційного Суду, а найголовніше захист національної ідентичності, в тому числі й у контексті вимог Європейського Союзу з мовних і культурних питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Час завершився.

Юрію Григоровичу, будь ласка, займіть своє місце.

Шановні народні депутати, до слова запрошується кандидат на посаду судді Конституційного Суду України Різник Сергій Васильович.

Будь ласка, Сергію Васильовичу, у вас до 2 хвилин.

РІЗНИК С.В., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Дякую. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати України! Для мене велика честь сьогодні бути на цій високій трибуні у цьому, без перебільшення, історичному залі, де приймалися і приймаються найбільш доленосні для України акти, доленосні для утвердження Української державності, із яких, очевидно, найбільш важливою є Конституція України, в преамбулі якої визначено, що вона була прийнята з усвідомленням відповідальності перед Богом, власною совістю, прийдешніми поколіннями українців. І сьогодні ми цю відповідальність відчуваємо, як ніколи, бо, борючись за перемогу, мало лише перемогти у війні, ми повинні перемогти, зберігши при цьому демократичний лад, повагу до людини, до людської гідності, до прав і свобод. І це те, над чим сьогодні працює і за що бореться нинішнє покоління українських воїнів, які, виконуючи свій конституційний обов'язок, відстоюють не тільки нашу землю, а й цінності демократії, права людини і верховенство права. Це наша спільна робота. Але без дієвого, авторитетного і справедливого Конституційного Суду нам буде важко досягти цієї мети.

Тож для мене буде великою честю, якщо ви, шановні народні депутати, проголосуете за мою кандидатуру на посаду судді Конституційного Суду. Я докладу всіх зусиль для того, щоб цю велику спільну справу довести до логічного успішного завершення. Я до цього готовий.

Дякую вам. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякуємо.

Запрошую народних депутатів записатися на запитання до кандидата. Будь ласка.

Слово надається Бондарю Михайлу Леонтійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Руслану Князевичу. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую за передане слово. Шановний претенденте, ми вас знаємо як академічного професора, одного із провідних вчених у галузі конституційного права. Я хотів би, щоб ви озвучили ваш академічний погляд на ту ситуацію, яка склалася зараз у Конституційному Суді, коли після введення інституту конституційної скарги на неї покладалися занадто великі сподівання. Як один із авторів тих змін до Конституції, відверто кажучи, сподівався, що вона вистрелить і це буде величезний механізм, який розвантажить можливість звернення до Європейського суду з прав людини. Але статистика показала зворотне, кількість скарг до Європейського суду з прав людини збільшується, конституційна скарга в повній мірі не працює. Можливо, підкажете, як це покращити, що робити далі. Можливо, у вас є якась інформація про досвід європейських країн, інших країн світу. Взагалі, яке ваше бачення з цього приводу? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Васильовичу, ваша відповідь на запитання.

РІЗНИК С.В. Дякую, шановний пане Руслане, за запитання. Питання насправді дуже актуальне, дуже важливе і комплексне. Очевидно, що були допущені певні помилки на етапі реалізації самої ідеї конституційної скарги. Як на мене, першою помилкою було запровадження в Україні (це єдиний приклад у світі) так званої статутної конституційної скарги, коли предметом конституційної скарги може бути тільки закон і не може бути підзаконний нормативний акт. Це дуже звузило предмет звернення з конституційною скаргою. Це перше.

Друге. Як показує практика, на жаль, значна частина, якщо не більшість, конституційних скарг стосується пенсійного забезпечення окремих категорій працівників окремих органів державної влади. Це не виправдовує ті надії, які покладалися на цей інститут.

І третє. Я вважаю, слід буде реформувати систему роботи над конституційними скаргами у сенатах Конституційного Суду і поступово переносити це питання на рівень Великої палати Конституційного Суду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово моєму колезі Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Хочу продовжити нашу дискусію. Якщо це можливо, оцініть роботу наших сенатів, правда, не знаю, наскільки це буде коректно для вас з точки зору претендента, але скажіть з точки зору науковця, бо сенати – це теж нововведення, яке з'явилося у 2016 році. Ми про них, чесно кажучи, не чуємо, як не чуємо останні кілька років про Конституційний Суд, але це питання вже іншої дискусії. Чи стали сенати ефективним дієвим механізмом роботи Конституційного Суду, як це є в багатьох країн світу, зокрема, в Німеччині та інших європейських країнах? На мій погляд, ми в цьому теж прогадали. Може, підкажете, де тут бачите помилки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Васильовичу, ваша відповідь.

РІЗНИК С.В. Дякую за запитання. Насправді функціонал сенатів, закладений у нашому профільному законі, і функціонал сенатів, який, скажімо, має місце у Федеративному конституційному суді Німеччини чи в Конституційному Трибуналі Польщі, дуже відрізняється. Один простий приклад в межах часу. Якщо за конституційною скаргою предметом скарги є закон, акт парламенту, то для того, аби визнати його неконституційним, гіпотетично може бути достатньо чотирьох суддів Конституційного Суду (шість – кворум і більшість від присутніх) при цьому, якщо той самий закон буде предметом конституційного контролю за поданням, наприклад, Президента чи народних депутатів, то нам треба буде вже десять голосів. Юридичні наслідки

одні й ті самі, а цих четверо суддів, які проголосували у випадку, який я назвав, гіпотетично могли б опинитися в меншості у Великій палаті. Тобто над цим потрібно працювати на законодавчому рівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук Олександр Володимирович. Це, мабуть, завершальне запитання.

КОВАЛЬЧУК О.В. Прошу передати слово моєму колезі Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Шановний кандидате, я не буду оригінальним, поставлю ті самі запитання, що й попередньому кандидату. Скажіть, будь ласка, на вашу думку, зараз, під час війни, відповідає Конституція України, прийнята у 1996 році, зі всіма змінами до неї вимогам часу? Це перше.

Друге. На вашу думку, чи мають бути Конституція України і відповідно рішення Конституційного Суду динамічними?

Прошу кандидата під час відповіді говорити голосніше в мікрофон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Васильовичу, ваша відповідь.

РІЗНИК С.В. Дякую, шановний пане Денисе. Справді, дуже серйозне запитання. Я як і всі тут присутні з великою повагою ставлюся до чинної Конституції України. Але водночас ми повинні реально дивитися на ті історичні обставини, в яких вона ухвалювалася. Будьмо відвертими, на той час за прийняття Конституції України значна кількість голосів у цьому залі була віддана представниками Комуністичної партії України, тому дуже багато норм, які там закладені, на сьогодні уже насправді не відповідають вимогам і умовам часу. Наприклад, згадка про російську мову, применшення ваги Державного Герба України, багато інших проблемних аспектів, закладених в Основному Законі України. Я вважаю, після завершення дії воєнного стану парламент разом з іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи повинен попрацювати над внесенням змін до Конституції України, а до того часу Конституційний Суд України має усі засоби та інструменти для тлумачення Конституції України до вимог часу, але відповідно до принципів і стандартів конституційного права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Васильовичу. Прошу зайняти своє місце.

Слово надається кандидату на посаду судді Конституційного Суду України Водяннікову Олександрю Юрійовичу.

Будь ласка, Олександрю Юрійовичу, вам слово. Регламент – також до 2 хвилин.

ВОДЯННИКОВ О.Ю., кандидат на посаду судді Конституційного Суду України. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні друзі! Для мене велика честь бути тут та ще й у компанії моїх друзів і колег Юрія Барабаша та Сергія Різника і виступати перед вами. Але поговорити сьогодні я пропоную дещо про інше – про майбутнє, яке формується зараз. Кожне наше рішення: вибір кави чи чаю зранку, вибір одягу – краватка чи блейзер, – формує невидиму матерію майбутнього. І це стосується і того рішення, яке ви маєте прийняти зараз.

Яке я бачу майбутнє Конституційного Суду, майбутнє України? Перше. Інтеграція до Європейського Союзу. Я знаю, що таке право ЄС, я знаю, як відбувалися переговори з іншими державами. Це складний процес, дуже кропіткий, і Конституційний Суд має виступати тут не гальмом, а рушійною силою.

Друге, що важливо. Ми запровадили конституційну скаргу, яка ще не працює так, як закладалося у 2016 році. Я бачу майбутнє цього інституту в тому, щоб українці шукали справедливості не в Стразбурзі, а тут, безпосередньо на вулиці Жилянській, де знаходиться Конституційний Суд України. Головною функцією Конституційного Суду є захист візії майбутнього, що формується в демократичному процесі і закладено в умовах Конституції.

Перед вами, шановні колеги, три версії майбутнього – обирайте. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оберемо.

Прошу народних депутатів записатися на запитання до кандидата. Нагадую, регламент – до 4 хвилин.

Слово надається народній депутатці Славицькій Антоніні Керимівні, депутатська група «Відновлення України». Прошу.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Бурмічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний кандидате, всі ми знаємо, що Конституція є Основним Законом і головною цінністю кожної держави, а Конституційний Суд має стояти на сторожі Конституції. Як ви бачите роль Конституційного Суду у прийнятті законів про землю, судочинство, вибори суддів, наглядові ради та інші, які зовсім не

відповідають Конституції України? Як ви бачите свою роль і Конституційного Суду в цей час?

Дякую.

ВОДЯННИКОВ О.Ю. Дякую, пане Анатолію, за запитання. Функція Конституційного Суду – це суд над законами. Закони є тим об'єктом, щодо якого здійснюється конституційне правосуддя. Але до того моменту, як Конституційний Суд винесе рішення, в українському конституційному правопорядку діє принцип презумпції конституційності. Тобто всі ці закони визнаються і мають застосовуватися як конституційні, допоки Конституційний Суд не скаже протилежне.

Функція Конституційного Суду – це і захист Конституції, цінностей, які в ній закладені, – гідність, свобода, рівність тощо. Якщо виникають такі питання, Конституційний Суд може визнавати і виправляти помилки. Більше того, «кельзенівська» модель негативного законодавства давно застаріла. Демократія, що бореться за своє існування, є неприйнятною. Тобто позиція Конституційного Суду має бути проактивною, з дотриманням того місця, яке він має посідати в демократії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дирдіну Максиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Дирдін. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний кандидате, у мене до вас таке запитання. Як на вашу думку, чи має бути Конституційний Суд України відкритішим до суспільства ніж він є зараз? Ідеться про доступ до всіх матеріалів справи в конституційному провадженні, включаючи оригінали рішень та ухвал судьями, про публікацію всіх ухвал, прийнятих Великою палатою і сенатами Конституційного Суду, щоб вони публікувалися на сайті Конституційного Суду України. Яка ваша позиція щодо цього?

Дякую.

ВОДЯННИКОВ О.Ю. Дякую. Відповідь дуже проста – забагато прозорості не буває в конституційному провадженні. Чому? Ми кажемо про Конституційний

Суд, як про суд над законами. Дійсно, можуть виникати питання, де є державна таємниця тощо, які є сенситивними, але будь-яке рішення, будь-яка ухвала, будь-яке процесуальне рішення мають бути доступними. Тобто я не вбачаю тут жодної проблеми. Чим більша прозорість, тим більше довіри, чим більше довіри, тим більша легітимність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Гнатенку Валерію Сергійовичу, депутатська група «Відновлення України». Думаю, це завершальне запитання. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово нашій колежанці Антоніні Славицькій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Антоніно, вам слово.

СЛАВИЦЬКА А.К. Шановний пане кандидате, скажіть, будь ласка, яке ваше бачення шляхів оптимізації роботи Конституційного Суду, зокрема в контексті дотримання розумних строків здійснення конституційного провадження? Бо ми маємо випадки, коли вже і Європейський суд з прав людини сказав своє слово в контексті конституційності Закону «Про очищення влади», а справа розглядається вже 10 років. Маємо випадки, коли Конституційний Суд відкриває провадження, начебто конституційне подання обґрунтоване, три роки щось розглядає, а потім закриває з підстави – необґрунтоване конституційне подання. Яке ваше бачення щодо цього?

ВОДЯННИКОВ О.Ю. Дякую, пані Антоніно, за запитання. Ця проблема закладена ще в 1996 році, коли була взята звичайна модель, яка існувала в пострадянському суспільстві, в пострадянській правовій системі. Ідеться про те, що всередині Конституційного Суду процес заполітизований. Подивіться, як працюють ЄСПЛ, конституційні суди іноземних держав. Там головне – якість, за що відповідає секретаріат, а в нас за це відповідає суддя. І, коли суддя виходить з проектом рішення, починається політичний торг: він або вона ходить до суддів і просить підтримати відповідне рішення. Це нездорова ситуація. Чи може законодавець це змінити? Ні. Це має бути змінено в самому Конституційному Суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Юрійовичу. Будь ласка, займіть своє місце.

Шановні колеги, переходимо до обговорення. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Народний депутат Ковальчук, який, я так розумію, передає слово Веніславському Федору Володимировичу, «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні кандидати на посаду судді Конституційного Суду! Ми пам'ятаємо, як Верховна Рада України попереднього скликання вносила зміни до Конституції України, а саме до статті 148, якою передбачається, окрім віку, освіти, досвіду роботи, два дуже важливі критерії, яким має відповідати кандидат на посаду судді Конституційного Суду України, – високі моральні якості та бездоганна ділова репутація із визнаним рівнем компетентності в галузі права.

Пам'ятаємо, як в цьому скликанні ми ухвалювали зміни до Закону «Про Конституційний Суд України», якими намагалися створити максимально відкриті процедурні моменти відбору кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. І, як сказали Голова Верховної Ради та інші колеги, конкурс дійсно був достатньо відкритим, виваженим, відібрали трьох фахівців з високим рівнем компетентності у сфері права. Але є деякі сигнали до мене особисто, що, на превеликий жаль, попри всі ті відкриті виважені процедури, які ми закріпили, окремі кандидати на посаду судді Конституційного Суду України використовували афілійованих з ними осіб, щоб, м'яко кажучи, дискредитувати інших кандидатів. Дуже дивна ситуація, коли кандидати на посаду судді Конституційного Суду, визнані декілька разів доброчесними, не пройшли схвального відгуку Дорадчої групи експертів.

Я особисто написав депутатське звернення з проханням надати копії всіх звернень, заяв, повідомлень про кандидатів, і доповім вам про ці результати. Якщо з'ясується, що хтось із кандидатів використовував такі механізми, він заслуговує на довічну дискваліфікацію. А зараз треба визначитися, всі кандидати гідні обіймати посаду судді Конституційного Суду України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Юрчишину Ярославу Романовичу, фракція «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, вітаю! Нам розповідали, що допуск громадської ради до Дорадчої групи експертів показуватиме зовнішнє

управління. Зараз ми обираємо кращих із кращих завдяки запровадженню прозорих механізмів. Нам розповідали, яка конституційна юрисдикція, які конкурси. Відкритий конкурс гарантує навіть можливість оскаржувати, про що говорив колега, якщо рішення були неаргументовані чи під впливом. Я вас вітаю з тим, що ми запровадили максимально відкриту процедуру, гарантуючи максимальну професійність і добросовісність тих, хто потраплятиме до Конституційного Суду. І це наше з вами спільне досягнення, визнане і суспільством, і нашими міжнародними партнерами, а найголовніше – це наше рішення.

Конкурс справді був максимально безпрецедентно відкритим. Ми маємо трьох кандидатів, кожен з яких своєю експертною позицією, добросовістю, досвідом, професійністю довів, що має право бути в Конституційному Суді і встановлювати високі стандарти конституційного провадження і конституційного права, з чим і хочу вас всіх привітати. Конкурс є конкурс, тому дуже вірю, що переможе найдостойніший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Молоток Ігор Федорович, депутатська група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець). Шановний головуючий, прошу передати слово Батенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги, як було сказано, першою із семи рекомендацій Європейського Союзу щодо початку переговорів про наш вступу до Європейського Союзу є добросовісний, відкритий конкурс з відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду. Прозора конкурсна процедура була пройдена через Дорадчу групу експертів, конкурсний добір тривав достатньо довгий час. Ми не сумніваємося в добросовісності усіх трьох кандидатів, стосовно яких ми сьогодні будемо визначатися.

Конституційний Суд залишається для нас важливою правовою інституцією, що забезпечує охорону нашого Основного Закону і повинен мати проактивну позицію і залишатися стояти на сторожі як Конституції, так і демократії, демократичного устрою нашої держави.

Хочу сказати, що депутатська група «Партія «За майбутнє» визначилася у своєму голосуванні. Із трьох кандидатів ми підтримуватимемо кандидатуру Сергія Васильовича Різника – доктора юридичних наук, професора кафедри конституційного права Львівського національного університету імені Івана

Франка, людину з великим науково-практичним і педагогічним досвідом. Вважаю, це той вибір, який може бути сьогодні консолідований у цьому сесійному залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович.

Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, «Європейська солідарність» як політична сила, яка виступає за посилення суб'єктності парламенту, вітає сьогодні всі фракції і групи з тим, що це про суб'єктність. Якби ми прийняли все необхідне законодавство про створення Дорадчої групи експертів, сформували її із залученням міжнародних експертів, про що, як правильно зазначали тут колеги, було багато криків, казали, якщо вони входитимуть до Дорадчої групи експертів, можливе зовнішнє управління, то ще раніше розблокували б, посилили діяльність Конституційного Суду.

Ми вітаємо кандидатів, присутніх зараз у залі, з тим, що в першому подібному конкурсі саме вас із 28 кандидатів визначено кандидатами на посаду судді Конституційного Суду. Це дуже важливо, це наша спільна робота. Сподіваємося, що переможець сьогоднішнього конкурсу, який стане суддею Конституційного Суду, працюватиме на його незалежність, не дасть Банковій жодного шансу впливати на вашу роботу, тому що дуже важливо, щоб в нас була незалежна судова гілка, а Конституційний Суд був взірцем цієї незалежності як найвищий представницький орган судової гілки влади.

«Європейська солідарність» вітає парламент з проходженням цього етапу після першого такого конкурсу, коли політика мінімально втручалася у відбір кандидатів на посаду судді Конституційного Суду. Це дуже правильно, відповідає нашим євроінтеграційним прагненням. Це говорить про те, що перший етап незалежності майбутнього кандидата пройдено гідно і достойно. Дуже важливо, щоб будь-хто із трьох гідних кандидатів представляв незалежний Конституційний Суд і працював на нашу євроатлантичну інтеграцію.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили виступи від фракцій і груп, і у нас ще є 3 хвилини на виступи народних депутатів України. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Микиша Дмитро Сергійович, фракція політичної партії «Слуга народу».
Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я хотів би побажати будь-кому, хто займе поважне місце судді, ніколи не звертати увагу на політику, політичні рішення, політичні пропозиції або політичні команди, завжди діяти так, як передбачається вашим майбутнім місцем роботи – у рамках Конституції та законних інтересів українського народу. Не українських політиків, президентів, прем'єрів, а народу. Тому що в Конституції зазначається, як має жити держава, як мають жити люди в цій державі.

Я дуже сподіваюся, що сьогоднішнє призначення позитивно вплине на роботу Конституційного Суду. Бажаю успіхів, наснаги, залишатися професіоналами і людьми, та стати дійсно суддями Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Лис Олена Георгіївна, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛИС О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановні колеги народні депутати, шановні кандидати, запам'ятайте цей історичний день. Сьогодні буде обраний дійсно незалежний, вільний від будь-яких політичних, інших зобов'язань суддя Конституційного Суду. Сподіюся, та достойна людина, яка ним стане, представлятиме не окремих людей, не окремі політичні сили, не окремих осіб, не окремі регіони, а стоятиме на сторожі інтересів всього українського народу, нашої Конституції.

Шановні кандидати, кожному із вас бажаю успіху під час голосування. Не забувайте, що ми знову оголосили конкурс на вільні посади суддів Конституційного Суду. Той, хто не пройде сьогодні, думаю, матиме можливість здійснити це завтра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герашенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Ірино Володимирівно. Шановні колеги, сьогодні дійсно історична мить – вперше за 28 років існування Конституційного Суду ми не говоримо в цьому залі про політику під час призначення суддів Конституційного Суду. Дуже шкода, що тут тривали серйозні баталії ще на початку нашої каденції, коли фракція «Європейська солідарність» попереджала про доцільність запровадження такого механізму. Сталося те, що сталося, маємо те, що маємо. Добре, що зараз дискутуємо виключно про професійні і добросовісні якості кожного із кандидатів.

Безумовно, це великий крок і для держави Україна, і для посилення нашої демократії. Я дуже сподіваюся, що такі призначення і такі конкурсні процедури, які нарешті маємо, передбачені Конституцією, відновлять позитивний імідж Конституційного Суду, і в нас буде інституція, якою можемо пишатися.

Я бажаю тому, хто буде обраний на посаду судді, успіхів у роботі, а тим, кого не оберуть, взяти участь у нових конкурсах і обов'язково перемогти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти місця (*Шум у залі*). Ні, виступи народних депутатів завершилися.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Шановні друзі, займіть місця. Пояснюю подальшу процедуру.

Шановні друзі, обговорення питання завершено. Я також підтримує думку, що сьогодні унікальний день для парламенту України. Наші намагання працювати і в Європейському Союзі, і в НАТО сьогодні мають перший результат – Конституційний Суд, який є дуже важливою інституцією для держави Україна.

Окремо хочу зазначити, що усі три кандидати є абсолютно гідними. Я як юрист за фахом знаю їх і всіх тих, хто не пройшов це сито. Шановні колеги, сподіваюся, сьогоднішнє наше рішення, яке буде прийнято на підставі незалежного відбору, дасть новий імпульс Конституційному Суду України, інституції, на яку покладено дуже важливі повноваження із забезпечення дотримання української Конституції.

Шановні колеги, зараз відповідно до частини шістнадцятої статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України маємо провести рейтингове голосування. Спочатку буде рейтингове голосування стосовно кожного кандидата, який включений Дорадчою групою експертів до списку оцінених кандидатів та отримав від Дорадчої групи експертів шість голосів «за». Нагадую, відповідно до списку оцінених кандидатів Дорадчою групою експертів шість голосів «за» отримали кандидати Барабаш Юрій Григорович та Різник Сергій Васильович.

Кандидат на посаду судді Конституційного Суду України Водянніков Олександр Юрійович отримав від Дорадчої групи експертів чотири голоси «за».

Отже, переходимо до рейтингового голосування кандидатів, які набрали від Дорадчої групи експертів шість голосів «за». Я називатиму прізвища в алфавітному порядку, а ви визначаєтеся щодо їх підтримки. Після цього ту кандидатуру, яка набере найбільшу кількість голосів, буде поставлено на голосування ще раз. Повторюю, на жаль, у нас тільки одна вакансія може бути заповнена, тому прошу відповідально поставитися до цього вибору.

Шановні колеги, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Барабаша Юрія Григоровича. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 164.

Проголосували: за – 164, проти – 0, утрималися – 48.

Дякую, колеги.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура Різника Сергія Васильовича. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 252.

Проголосували: за – 252, проти – 0, утрималися – 22.

Шановні колеги, третю кандидатуру ми не ставимо на голосування, оскільки вона набрала чотири голоси «за» (*Шум у залі*). Ні, відповідно до Регламенту інше.

Шановні колеги, за підсумками рейтингового голосування найбільшу кількість голосів набрав Різнюк Сергій Васильович. Відповідно до частини сімнадцятої...

Що, з процедури? Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Я розумію вашу процедуру і таке інше, але до Верховної Ради України ви запросили трьох кандидатів. Вони всі троє виступали з трибуни, відповідали на запитання народних депутатів. Тому ми просимо вас поставити на голосування і третю кандидатуру, як мінімум, через повагу до людини, яка прийшла сьогодні до нас і виступала з трибуни (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, давайте я надам слово з процедури Маслову, оскільки він голова комітету. Нехай пояснить, що ця процедура проводиться відповідно до закону.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу, вам слово.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, жодної неповаги до будь-якого кандидата. У нас є Регламент. Два кандидати отримали шість голосів «за» від Дорадчої групи експертів, третій кандидат, за всієї поваги, чотири голоси «за». Регламентом передбачається, що на рейтингове голосування ставляться ті кандидатури, які

набрали більшу кількість голосів, а на голосування для призначення на посаду ставиться та кандидатура, яка за рейтинговим голосуванням набрала найбільшу кількість голосів «за». У даному разі це Різник Сергій Васильович. Третій кандидат голосується, якщо ніхто із перших двох не буде підтриманий. Це не означає неповагу до будь-якого кандидата, це виключно норми Регламенту.

Колеги, сьогодні питання призначення судді Конституційного Суду об'єднало весь парламент, жодних криків і скарг. Це унікальна ситуація, давайте достойно це закінчимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз – Устінова, потім – Крулько з процедури. Вам голова комітету пояснив, як ця процедура виписана в Регламенті.

Устінова. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Колеги, я абсолютно погоджуюся з останньою фразою пана Маслова про те, щоб це достойно закінчити. Ми запросили три людини, заслухали три людини і маємо три людини проголосувати. Навіщо тоді три людини приходили, якщо перші дві набрали шість голосів «за», і ви розказуєте, що ми тільки за них мали голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, ви не чули, поясню ще раз. Якби два перших кандидати не набрали необхідної кількості голосів, тоді є той, третій, хто проходить. Так визначено Регламентом.

Шановні колеги, я прошу вас... (*Шум у залі*). Кому слово?

Давайте спочатку – Крулько, я йому обіцяв, потім виступить кожна фракція і група.

Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Я хотів би звернути увагу, що відповідно до Конституції України суддів Конституційного Суду обирає Верховна Рада України. Не Дорадча група експертів, не ще якісь наші органи, а парламент України (*Оплески*). Якщо людина, яка за рейтинговим голосуванням вже пройшла до Верховної Ради, відповідала на запитання депутатів, то тільки народні депутати визначають, кого обирати суддею Конституційного Суду. Тут питання не в симпатії до когось чи антипатії, а в тому, що ми мусимо поважати, насамперед, конституційні органи, зокрема парламент. Бо вже скоро дійде до того, що нам вже не треба буде парламент, щоб приймати закони. За нас прийматимуть закони дорадчі групи експертів.

Давайте діяти відповідно до Конституції України. Поставте на рейтингове голосування третю кандидатуру, потім – остаточне голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, одну секунду. Є таке правило: не знаєш, як діяти, – дій за законом. Законом передбачається одна дуже важлива річ... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, давайте я всім дам можливість висловитися, потім перейдемо до голосування.

Спочатку – Порошенко, потім – Разумков і Соболєв. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, як юристу я вам кажу: є буква, а є дух закону, є справедливість. У даному випадку я прошу не позбавляти Верховну Раду права висловити свою думку шляхом голосування за всіх трьох кандидатів, запропонованих на розгляд зали.

На всяк випадок, шановний і дорогий Олександрє Юрійовичу, хочу наголосити, що всі фракції сьогодні борються за формування незалежного, компетентного, професійного Конституційного Суду, тому що на нього лягає величезна відповідальність. Ми будемо робити все можливе, щоб було поставлено на голосування третю кандидатуру і процедура Верховної Ради була бездоганною так само, як і довіра до Конституційного Суду України. Я бажаю успіху всім трьом кандидатам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте будемо робити все... Так, стоп! Друзі, все!

Зараз я прочитаю вам частину дев'ятнадцяту статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України: «Якщо за результатами голосування жоден кандидат, який отримав від Дорадчої групи експертів 6 голосів «за», не отримав більшості голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, Верховна Рада проводить голосування за процедурою, передбаченою частинами п'ятнадцятою-вісімнадцятою цієї статті, стосовно тих кандидатів, які отримали від Дорадчої групи експертів на один голос менше, до вичерпання списку оцінених Дорадчою групою кандидатів». Це те, за що проголосували ви, це те, що написано в законі.

Тому, оскільки в нас є кандидат, який за рейтинговим голосуванням набрав найбільшу кількість голосів у цьому залі, я, щоб не ставити під сумнів жодну процедуру, яка робиться в цьому залі, діятиму відповідно до частини дев'ятнадцятої статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, за підсумками рейтингового голосування найбільшу кількість голосів набрав кандидат Різник Сергій Васильович. Відповідно до частини сімнадцятої статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України голосування за обрання на посаду судді Конституційного Суду здійснюється стосовно того кандидата, який за підсумками рейтингового голосування отримав найбільшу кількість голосів народних депутатів. Зараз ми переходимо до голосування за призначення на посаду судді Конституційного Суду України.

Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, частини другої статті 148 Конституції України, частини другої статті 9 Закону України «Про Конституційний Суд України», статті 208⁴ Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування питання про призначення Різника Сергія Васильовича суддею Конституційного Суду України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Прошу головний комітет разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за наслідками прийнятого нами рішення.

Давайте привітаємо обраного Верховною Радою України суддю Конституційного Суду України Різника Сергія Васильовича (*Оплески*). Вітаємо і бажаємо вам успіхів. Нехай все вдасться. Пам'ятайте про ту довіру, яку вам висловив єдиний орган законодавчої влади нашої країни, бережіть її і бережіть Конституцію.

Слава Україні!

Рухаємося далі. Шановні колеги, продовжуємо розгляд питань порядку денного. А, перепрошую, від депутатських груп «Партія «За майбутнє» та депутатської фракції політичної партії «Голос» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви з заміною на виступ.

Ярославе Романовичу, я правильно розумію?

Ярослав Романович Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Шановні колеги, прошу всіх, хто відзначає сьогодні День героїв України, підійти до трибуни.

У 1941 році в країні Україна, яка воювала, було засновано свято на честь українських вояків, які загинули в боротьбі за нашу країну. Кожне наше пленарне засідання відкривається вшануванням пам'яті наших героїв хвилиною мовчання. Ми як Верховна Рада звернулися до Офісу Президента з проханням відновити це свято, відновити історичну справедливість. На жаль, віце-прем'єр-міністр України – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України пані Верещук дала письмову відповідь, що це не на часі, треба почекати до нашої перемоги. Люди гинуть зараз. Якщо ми пам'ятаємо смерть Шухевича, Коновальця, Міхновського, давайте вшануємо їх пам'ять встановленням такого дня. А сьогодні всіх вітаю з Днем героїв України!

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Справді, це свято з'явилося у вирі Другої світової війни. Організація Українських Націоналістів встановила його для того, щоб вшанувати пам'ять вбитих у травні Симона Петлюри і Євгена Коновальця. Це свято продовжували відзначати і після Другої світової війни. У 1991 році воно повернулося в Україну з громадських ініціатив, святкування цього дня стало традицією. Але цей день має стати державним святом, тому що ми є державою завдяки тим героям, які боролися за неї в попередніх поколіннях і тому що країна має героїв зараз. І, я впевнений, держава має вшанувати їх пам'ять шляхом встановлення в календарі державних свят такого свята героїв.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Безсумнівно, День героїв України має бути державним святом. Це однозначно. Але разом з тим, я вважаю, в цей день ми маємо сказати, що такі постаті як Степан Бандера, вбитий кацапами, Симон Петлюра, вбитий кацапами, Євген Коновалець, вбитий кацапами, і багато інших українських провідників-героїв мають повернутися на українську землю, мають бути перепоховані тут, в Україні, в Києві! (*Оплески*). Ми маємо зробити все можливе, щоб це сталося і кожен українець міг приклонитися перед тими, хто починав цю боротьбу в ХХ столітті. День героїв України – це, зокрема, повернення наших героїв-провідників в Україну, до Києва.

Слава Україні!

АЛКСІЙЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, думаю, дуже важко знайти в Європі і світі таку націю, яка протягом століть боролася за свою незалежність, втратила стільки героїв – молодих хлопців і дівчат, які стояли на захисті своєї країни, її відновленні. Сьогодні велика честь бути в незалежній Україні, яка бореться за свою ідентичність і незалежність. Тому важливо встановити День героїв України незалежно від того, коли вони боролися за нашу землю.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Прошу займати свої місця. Знаєте, абсолютно вірні слова. Я можу тільки підтримати їх. Як на мене, в Україні вже давно назріло питання створення Пантеону героїв України. Давайте зробимо все для того, щоб це відбулося.

Дякую, колеги.

Шановні друзі, рухаємося далі. У нас дуже насичений порядок денний, а ми розглянули лише перше питання. Дякую за консолідацію зусиль усього парламенту.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівності процесуальних прав усіх учасників судового процесу перед законом і судом» ([№ 9197](#)).

Ми домовилися, що ніхто не наполягатиме на поправках, тому одразу переходимо до результативного голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівності процесуальних прав усіх учасників судового процесу перед законом і судом» ([№ 9197](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступне питання з обговоренням. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль» ([№ 9462](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 210.

Рішення прийнято.

Запрошую на трибуну для доповіді Дениса Вячеславовича Маслова.

Ви і від авторів, і від комітету, так? Будь ласка, до 4 хвилин.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, говоритиму швидко, щоб сьогодні прийняти більше потрібних законів.

Вашій увазі пропонується проект закону про судовий контроль.

Колеги, прошу не розходитися, я не буду довго говорити.

Хочу сказати, маємо експертне заключення від Ради Європи в підтримку цього проекту закону. Даним законопроектом передбачається покращення стану виконання судових рішень в Україні шляхом встановлення судового контролю в господарських та цивільних справах. Зараз цей інститут працює в адміністративному судочинстві, а ми його поширюємо на господарське та цивільне. Зокрема передбачається, що суди України зможуть контролювати виконання рішення у немайнових спорах. Це те, що зараз де-факто відсутнє.

Це важливий проект закону. Більше того, він розглядається у світлі покращення стану виконання судових рішень в Україні, що є величезною проблемою, констатованою багатьма рішеннями Європейського суду з прав людини.

Колеги, прошу обов'язково підтримати даний законопроект зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Маслову Денису.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов Денис Вячеславович. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Колеги, прошу підтримати даний законопроект і максимально швидко перейти до голосування, щоб прийняти сьогодні побільше потрібних законів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, мене відволікли. Усе сказали, так?

Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Наша фракція уважно вивчила цей законопроект. Ми вважаємо, невиконання судових рішень є ключовим застереженням, яке пред'являється нам і міжнародними організаціями, перед якими ми брали свої зобов'язання. Але це є ключовою вимогою наших громадян, господарських товариств – усіх, хто є учасниками судових процесів. Однак у цьому законопроекті є виключно категорії справ, щодо яких дозволяється вирішувати питання саме в той спосіб, який зазначений у проекті закону, інші категорії виключаються і чомусь не охоплюються тілом цього законопроекту.

Тому ми вважаємо, що цей законопроект повинен бути суттєво доопрацьований до другого читання, щоб виконувалися рішення судів не вибірково, а було правило, яке діятиме виключно на всі рішення, які не виконані. Саме тому ми будемо подавати поправки до другого читання, бо вважаємо,

що цей законопроект потребує суттєвого доопрацювання. Ми утримаємося під час голосування цього законопроекту в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово моєму колезі Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, ви сьогодні в ударі, фронтмен. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Софіє Романівно, за передане слово. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, тут не така однозначна ситуація, як виглядає. Говорити, що у 2017 році випадково внесли відповідні зміни до Кодексу адміністративного судочинства, а про Господарський і Цивільний кодекси просто забули, – це неправда. Такого роду рішення приймалося абсолютно свідомо. Я прекрасно його пам'ятаю, бо тоді доповідав з трибуни парламенту. Це приймалося з тих міркувань, що там відповідає суб'єкт владних повноважень. Держава забезпечує виконання судового рішення у визначеному законом порядку. Контроль за виконанням рішення суб'єкта владних повноважень в адміністративних справах здійснює суд, в господарських і цивільних справах в основному добровільне повернення. Тобто там примусове стягнення покладається на спеціальні органи, уповноважені державою. У цьому, як кажуть, велика різниця. І я можу підтвердити, що запровадження цієї норми у 2017 році було ефективним і саме щодо рішень держави. Коли ми надіслали відповідні зміни до Венеційської комісії, вона чітко вказала на те, що такі зміни можуть бути впроваджені виключно в адміністративному судочинстві.

Зважаючи на ці обставини, наша фракція теж утримається під час прийняття законопроекту в першому читанні. Однак, у разі адаптації відповідних змін до тих рішень, які приймалися ще у 2017 році, у другому читанні ми розглянемо можливість його підтримання. Наразі ми не готові підтримувати за основу даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Сухову Олександрові Сергійовичу, депутатська група «Довіра».

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сергію Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». В Україні проблема невиконання судових рішень є однією із ключових проблем системи правосуддя. Оскільки більшість ухвалених рішень залишається лише на папері і не виконується, судовий захист не може вважатися ефективним. Європейський суд з прав людини неодноразово у своїх висновках вказував на цю ключову і системну проблему України. Відповідно до чинних правил лише КАСУ містить положення про можливість суду зобов'язати суб'єкта владних повноважень, який програв справу, подавати звіт про виконання судових рішень. Як говориться в пояснювальній записці, зазначений інструмент довів свою користь та нині дозволяє адміністративним судам здійснювати судовий контроль за виконанням судових рішень ефективніше, ніж в інших формах судочинства. У зв'язку з цим проектом закону пропонується запровадити такі норми і для ГПК та ЦПК. Законопроектом не передбачається глобальних і системних змін, тому ним цілковито не розв'яжуться проблеми невиконання судових рішень, але його норми дозволять дещо поліпшити ситуацію, яка склалася сьогодні.

Депутатська група «Довіра» підтримуватиме в першому читанні цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль» ([№ 9462](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського

окружного адміністративного суду» щодо забезпечення розгляду адміністративних справ» ([№ 10244](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 223.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Маслов Денис Вячеславович.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Шановні колеги народні депутати, Комітет з питань правової політики на своєму засіданні розглянув даний законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити його до порядку денного дев'ятої сесії та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Колеги, користуючись нагодою, хочу нагадати, що нещодавно, хоча вже майже рік тому, а може, й більше, рішенням 310 народних депутатів України було ліквідовано Окружний адміністративний суд міста Києва. Справи цього суду були передані до Київського міського окружного адміністративного суду. Для розуміння, йдеться про понад 50 тисяч справ, і, прогнозовано, Київський міський окружний адміністративний суд захлинувся цими справами. Через це люди сьогодні не мають доступу до правосуддя, роками чекають на призначення справ. Ми маємо усунути цю проблему.

Тому в цьому законопроекті передбачається можливість передача справ для розгляду, а це насамперед соціально значущі питання щодо перерахунку пенсій, соціальних виплат і таке інше, до інших окружних адміністративних судів. На сьогодні це єдиний варіант розв'язання даної проблеми. Є підтримка з боку і судових органів, і профільних відомств, тому обов'язково підтримайте даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правової політики Павліш Павло Васильович.

Будь ласка, Павле Васильовичу.

ПАВЛІШ П.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, як повідомив автор законопроекту і голова комітету, даний законопроект має розв'язати, дійсно, велику на сьогодні проблему щодо 40 тисяч справ, які не розглядаються роками.

Це один з тих законопроектів, до якого ГНЕУ не мало зауважень та заперечень і рекомендувало також його підтримати. До того ж Державна судова адміністрація України, Міністерство юстиції України, Міністерство фінансів України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини також підтримують даний законопроект.

Комітет Верховної Ради з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону «Про внесення змін до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду» щодо забезпечення розгляду адміністративних справ» (№ 10244) від 10 листопада 2023 року, поданий депутатом Масловим та іншими народними депутатами, та за результатами розгляду прийняти його в першому читанні за основу.

Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього законопроекту. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Козирю Сергій В'ячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець).
Прошу передати слово Ігорю Фрісу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігорю Фріс, прошу.

Ні-ні, Ігорю Павловичу, будь ласка, на трибуну.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! Скажу коротко. Я дуже прошу всіх підтримати цей законопроект. Денис Вячеславович Маслов чітко озвучив: понад 50 тисяч наших громадян стали заручниками цієї ситуації. Переважно це судові спори, пов'язані із соціальними питаннями, пенсіями, зарплатами і таке інше. Практично всі справи, які розглядалися в Окружному адміністративному суді міста Києва, майже до кінця вже були вирішені, залишилося лише отримати рішення суду, який ми 300 голосами ліквідували, повернулися на розгляд. Один суд не може вирішити 50 тисяч справ.

Тому ми в цьому законопроекті пропонуємо розподілити ці справи між іншими окружними адміністративними судами. Давайте підемо назустріч людям, дамо доступ до правосуддя і нехай суди приймають зважені, законні рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово колезі Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пані Софіє.

Шановний пане Голово, я один з тих, хто не підтримував цей законопроект у грудні 2022 року, попереджав, що поспішність його прийняття і необдуманість процедури реалізації можуть призвести до абсолютно непередбачуваних наслідків. На жаль, не так сталося, як гадалося, бо вже тоді, коли ми прораховували спроможність передачі справ Окружного адміністративного суду міста Києва до обласного, передбачалося їх 10 тисяч справ у рік, тобто 70 тисяч справ, що там знаходилося, можна було передати лише за сім років. Я вже не кажу про те, що нам обіцяли упродовж трьох місяців створити Київський міський окружний адміністративний суд, про який вже ніхто не згадує. Зараз пропонується взагалі забрати ці справи начебто з метою забезпечення доступу до правосуддя і розкидати їх між окружними судами по Україні. Пенсіонерів заставляють їздити по судах України! Хто поїде?

Друзі, ми навпаки таким чином перешкоджаємо доступу до правосуддя тисячам киян. Тому така процедура, яку ми колись проходили щодо Верховного Суду України, – це шлях у нікуди. Потім знову доведеться перекроювати цю ситуацію в сесійному залі і казати, що ми знову прийняли поспішне рішення. Давайте рухатися в напрямку створення Київського міського окружного адміністративного суду негайно. Бо, якщо ми зараз запровадимо цю процедуру, ми його ніколи не створимо, або створимо тоді, коли він вже буде неактуальний, і на багато років позбавимо киян права звертатися до свого суду, якого просто фізично не буде. Тому ми утримаємося від прийняття такого рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні друзі, це той закон, який, дійсно, знайшов підтримку 13 грудня 2022 року, коли понад 300 народних депутатів проголосували за нього. Але, якщо ви зараз піднімете стенограму виступів, то побачите, що фракція «Батьківщина» за пунктами передбачила, чим це закінчиться, хоча ми змушені були проголосувати, бо розуміли політичні та інші обставини. І ось зараз, майже через два роки, ми повинні знову повертатися до цього питання. І всі ті застереження фракції «Батьківщина», ми пробуємо вирішити в цьому законопроекті.

Одразу, забігаючи наперед, скажу: ми і цього разу підтримаємо даний законопроект у першому читанні, але ми свідомі того, що цей законопроект знову фактично половинчастий, він десь поліпшить, а десь погіршить умови доступу до судочинства. Бо, дійсно, те, що пенсіонери роз'їжджатимуть по Україні, шукаючи ті суди, де їм треба буде знайти відповіді на запитання, не є вирішенням питання щодо доступу до судочинства. Якщо на сьогодні із 51 посади заповнено лише 28, чия це провина?

Тому ми проголосуємо за даний законопроект у першому читанні, але будемо вносити поправки до другого читання, щоб в остаточній редакції він був комплексний і ми не запровадили ще більше гірших норм ніж є.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Сухову Олександрю Сергійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С. Прошу передати слово Вельможному Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякуємо Денису Маслову за цю законодавчу ініціативу. Проект закону доцільно підтримати, оскільки його прийняття дасть змогу зменшити навантаження на суддів Київського окружного адміністративного суду і забезпечити для позивачів право на ефективний судовий захист. Проте до другого читання у проекті закону доцільно встановити строк, протягом якого нерозглянуті справи мають бути передані до інших окружних адміністративних судів.

Ми підтримуємо даний законопроект у першому читанні, доопрацьовуємо його і голосуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду» щодо забезпечення розгляду адміністративних справ» ([№ 10244](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.
«За» – 256.

Рішення прийнято.

Дякую. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо особливостей призначення на посаду судді в умовах воєнного стану» ([№ 9439](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу підтримати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 241.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань правової політики Маслов Денис Вячеславович.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу, ви теж сьогодні фронтмен. На виступ від авторів і від комітету – до 4 хвилин.

МАСЛОВ Д.В. Шановні народні депутати, Комітет з питань правової політики, розглянувши на своєму засіданні законопроект... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую. Виправте, будь ласка, це не Магера, а Маслов. За п'ять років вже можна було запам'ятати прізвище голови комітету.

Денисе Вячеславовичу, зараз виправлять на ваше прізвище. Бачте, вас підписали прізвищем іншого народного депутата.

Тепер можна, будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Шановні колеги народні депутати, Комітет з питань правової політики на своєму засіданні розглянув відповідний законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити його

до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу і в цілому.

Про що йдеться в цьому законопроекті? Усі пам'ятають історії щодо подвійного громадянства у деяких представників суддівської спільноти. На жаль, є випадки колабораціонізму, які сьогодні розслідуються. Президент України наділений повноваженням видавати укази про призначення суддів на посади за відповідною рекомендацією Вищої ради правосуддя. Водночас згідно з Конституцією України Президент України наділений повноваженнями у сфері національної безпеки та оборони країни.

Колеги, у цьому законопроекті передбачається, що протягом строку дії воєнного стану, а також протягом одного року з дня його припинення чи скасування (хто б вам що не говорив, увага!) Президент України лише один раз може повернути подання про призначення судді на посаду до Вищої ради правосуддя, якщо є інформація, отримана від Служби безпеки України або Національного антикорупційного бюро України, що призначення такої кандидатури на посаду, може загрожувати національній безпеці України чи зашкодити національним інтересам нашої країни. І якщо Вища рада правосуддя вирішить, що кандидат достойний і знову внесе подання, Президент вже просто призначає його на посаду указом. Але Президент у такому разі виконає свої конституційні обов'язки щодо захисту нашої країни і в цій частині також. Можливо, тоді буде менше питань стосовно тих представників суддівської спільноти, які, ймовірно, мають подвійне громадянство.

Колеги, я розумію, що можливі дискусії щодо цього законопроекту, але прошу поставитися з усією увагою до цього питання і підтримати його зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій і групи записатися на обговорення цього законопроекту: два – за, два – проти.

Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Прошу передати слово Федору Веніславському. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановний пане Голово, шановні колеги! Законопроект, який ми зараз розглядаємо, можна оцінити неоднозначно з точки зору, що нібито створюються якісь передумови для непризначення суддів за поданням Вищої ради правосуддя Президентом України. Але наведу приклад з особистого викладацького життя, коли я студентам розповідав, що суддя апеляційного суду має громадянство російської федерації. Це було, до речі, після початку війни, але до повномасштабного вторгнення. На сьогодні ми маємо

достатньо різних сигналів, що багато суддів має громадянство інших країн, і це може бути реально питанням національної безпеки.

Тому в умовах воєнного стану, коли є щонайменші сумніви, що кандидат на посаду судді може бути пов'язаний з країною-агресором або з країнами, які підтримують країну-агресора, призначення такого кандидата на посаду судді, дійсно, може становити загрозу національній безпеці. Якщо Служба безпеки або Національне антикорупційне бюро надають Президенту достовірну інформацію, оцінивши яку Президент приймає рішення, то, я вважаю, це абсолютно виважений і правильний підхід, який ми маємо підтримати. До того ж, як сказав голова комітету, Президент може лише один раз не призначити. Якщо після детальної перевірки Вища рада правосуддя повторно вносить такого кандидата, а Президент зобов'язаний буде його призначити, то я не бачу жодних проблем, щоб підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні.

Я так розумію, Руслан Петрович?

Руслане Петровичу, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, відверто кажучи, я не очікував, що ми коли-небудь будемо розглядати цей законопроект, тому що у 2016 році ми в сесійному залі прийняли доленосне рішення – зміни до Конституції, яким, здавалося, раз і назавжди позбавили можливості політичного впливу на призначення/звільнення суддів. Це було наше зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і угоди про безвіз. Саме після прийняття цього рішення ми й отримали у 2017 році безвіз, і було відповідне рішення Венеційської комісії. Я як голова комітету був на цьому засіданні представником від нашої держави і пригадую, як чітко погодилися на те, що Україна прийме відповідні зміни лише в разі, якщо функції Президента під час призначення на посади суддів будуть виключно церемоніальними. І протягом цих років жодних проблем не було.

На сьогодні існує процедура добору. Вища кваліфікаційна комісія суддів проводить спецперевірку, де СБУ, антикорупційні органи перевіряють те, про що ви кажете, це їх обов'язок. Якщо вони цього не зробили, то порушили свої обов'язки, їх треба покарати. У разі, якщо це станеться, на іншій стадії є Вища рада правосуддя, яка ревізує рішення Вища кваліфікаційна комісія суддів, і було багато випадків, коли вони змушували їх це робити, якщо ВККС не взяла до уваги відповідні висновки спецперевірки.

Друзі, тут немає про що говорити, це суто політичне рішення, яке ревізує конституційні норми. Ми не можемо за нього голосувати, оскільки це загрожує не лише нашим взаєминам із судовою гілкою влади. Повірте, це матиме

серйозний резонанс і в Україні, і за кордоном, а також поставить під сумнів наші євроінтеграційні прагнення. Не робіть цього, це не конституційно і не вірно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, якщо ми вирішили зупинити свій поступ до Європейського Союзу, голосуйте за цей законопроект.

Ви не розумієте, що робите? Ви не розумієте висновків Венеційської комісії щодо цього законопроекту? До речі, перше, що треба було б зробити, – направити цей законопроект до Венеційської комісії. Яке ви маєте право зупиняти поступ до Європейського Союзу?! Прочитайте кожен норму цього законопроекту! На що ви штовхаєте Президента? На злочин! Хтось хоче з цим гратися? Це обов'язок Президента призначити того кандидата, який пройшов відбір ВККС і Вищої ради правосуддя.

Навіщо ви підставляєте Президента?! У чий хворій голові з'явилася така ідея? Тобто за вашою логікою Президент один раз може відхилити, а якщо далі є матеріали СБУ, не може відхилити? Що ви робите?!

Я вимагаю негативного голосування. Це провокативний законопроект, який штовхає нашу країну геть від Європейського Союзу. Коли у 2016 році приймали рішення, що не Верховна Рада призначає суддів, а це обов'язок Президента, саме це й закладалося в тіло Конституції. Не порушуйте Конституції. Не порушуйте принципу презумпції невинуватості. Яке СБУ має право когось звинувачувати? Є матеріали – передайте в суд. Є рішення суду – ніхто не буде його порушувати.

Тому цей законопроект антиконституційний, його не можна приймати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра».

До даного законопроекту є такі зауваження.

Перше. У проекті закону не врегульовано строк, протягом якого СБУ та НАБУ можуть надати Президенту інформацію щодо осіб, які претендують

на заняття посад суддів. Така прогалина може спричинити до зловживань і до того, що подання Вищої ради правосуддя знаходитиметься на розгляді Президента тривалий проміжок часу.

Друге. Проект закону також не містить положень, чи зобов'язаний Президент після того як отримає повторне подання від ВРП, за яке проголосували не менше 14 членів, видати указ про призначення такого кандидата на посаду судді.

Третє. У проекті не визначено наслідків неприбуття на засідання ВРП представників СБУ чи НАБУ. Чи може ВРП у такому разі продовжувати розглядати питання призначення на посаду судді особи, подання стосовно якої було повернуто Президентом, чи має відкласти засідання?

Четверте. У проекті не встановлено жодних вимог до інформації, що може свідчити про вчинення особою, яка претендує на посаду судді, дій, які можуть загрожувати національній безпеці України чи завдати шкоди національним інтересам.

Тому проект може бути підтриманий виключно за основу. Депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні, а до другого читання треба його доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо особливостей призначення на посаду судді в умовах воєнного стану» ([№ 9439](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення на повторне...
(Шум у залі).

Прошу показати по фракціях і групах.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання. Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Законопроект вважається відхиленим.

Ідемо далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі» ([№ 10157](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Дякую.

До слова запрошується народний депутат України Кузбит Юрій Михайлович.

Будь ласка, Юрію Михайловичу.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, про що цей законопроект? Усі ви знаєте, що через війну посилюються міграційні та мобілізаційні процеси, що призвело до певних складнощів з трудовими ресурсами в нашій державі. Потребує підтримки релокований бізнес, потребує додаткового фінансування сама пенітенціарна система. Що ми пропонуємо в цьому законопроекті?

Перше – удосконалення правового регулювання умов залучення засуджених до оплачуваної праці, а саме сприяння роботодавцям у виборі форми залучення засуджених до праці. Це трудовий чи цивільно-правовий договір. Ми розуміємо, що якщо є тимчасове виконання робіт, то для бізнесу цікавіше працювати за цивільно-правовими договорами. На сьогодні законодавство нам такої можливості не дає.

Друге – залучення бізнесом та органами влади засуджених до праці у необхідній кількості та у місцях, де в цьому є потреба, так звана трудова міграція. Колеги, на сьогодні законодавством передбачено, що залучати засуджених до праці можна лише в місцях, де знаходиться виправна установа. Ми це змінюємо, і це поширюватиметься на всю Україну.

Третє – запровадження дієвих механізмів мотивування засуджених до оплачуваної праці. Це надання додаткового тривалого побачення засудженим, які працюють, зарахування доходів, отриманих засудженими, на їхні розрахункові

рахунки, надання можливості засудженим, які працюють за межами установи виконання покарань, користуватися банківськими картками, мобільними телефонами. Також запроваджується обов'язковість оплачуваної праці у період воєнного стану та у відбудовний період.

Четверте – унормування порядку одержання посилок (передач) і бандеролей засудженими, тобто змінюємо статтю 112 Кримінально-виконавчого кодексу та статтю 9 Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Колеги, в принципі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Михайловичу.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правової політики Валерій Іванович Божик.

Будь ласка, Валерію Івановичу.

БОЖИК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Комітет з питань правової політики на своєму засіданні розглянув законопроект щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі. Завданням цього законопроекту є перегляд порядку залучення до оплачуваної праці засуджених, що відповідно включає як вдосконалення правового регулювання такої роботи, так і запровадження механізмів мотивування осіб, як зазначив вже доповідач. Для реалізації цього проекту пропонуються зміни до Кримінально-виконавчого кодексу України, законів України «Про попереднє ув'язнення», «Про Державну виконавчу службу», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Комітетом під час попереднього розгляду законопроекту опрацьовано висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України. Члени комітету розуміють доцільність запропонованого законодавчого регулювання і підтримують необхідність відповідних змін підходів до залучення засуджених до корисної зайнятості.

Водночас комітет погоджується з окремими застереженнями, які були у згаданих висновках, і звертає увагу на необхідність доопрацювання, а також усунення суперечностей і неузгодженостей у тексті законопроекту, що буде здійснено під час підготовки до другого читання.

Отже, враховуючи зазначене Комітет з питань правової політики ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі» (№ 10157),

звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України на пленарному засіданні під час розгляду зазначеного законопроекту про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у його тексті, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту.

Шановні колеги, прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Івановичу.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп для обговорення цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається народній депутатці Лис Олені Георгіївні, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛИС О.Г. Прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов Денис Вячеславович. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановні колеги народні депутати, цей законопроект, дійсно, потрібен для регламентування порядку залучення засуджених до праці, думаю, усі розуміють, наскільки це зараз важливо. Даний законопроект підтримує Міністерство юстиції України. Комітет з питань правової політики разом з іншими народними депутатами готові його доопрацювати до другого читання спільно з Міністерством юстиції, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Ніяких серйозних зауважень, які перешкоджали б прийняттю даного законопроекту, я як голова комітету не бачу, і ми не обговорювали такого на засіданні комітету, тому прошу його підтримати зеленою кнопкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

До слова запрошується Абдуллін Олександр Рафкатович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

АБДУЛЛІН О.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Цимбалюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово, шановні колеги, насправді у законопроекті розв'язується ряд проблем, що

існують в Державній кримінально-виконавчій службі України, тож його треба підтримувати в першому читанні. Вирішуються також питання щодо ефективності вдосконалення системи залучення засуджених до праці, укладення договорів. Щодо отримання посилок та інших речей, це можна доопрацювати до другого читання, бо орган центральної влади не може встановлювати кількості отримання посилок засудженими.

Також важливо, що законопроектом вноситься ряд змін до інших нормативних документів, які все-таки регламентують роботу Державної кримінально-виконавчої служби. Важливо, що цим законопроектом чітко встановлюється не менше 75 відсотків нарахування засудженому за виконану роботу і зменшується відсоток, але не менше 25 відсотків, якщо він має заборгованість за іншими речами, тобто є виконавчі листи.

Фракція «Батьківщина» підтримає законопроект у першому читанні і будемо активно його доопрацьовувати до другого читання, щоб усе-таки уникнути порушень прав засуджених, які можуть виникнути в результаті удосконалення цього законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово пану Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, правозахисники виступають категорично проти прийняття цього законопроекту. Ми вже маємо приклади, коли навіть без закону засуджені працюють, як на шахтах Львівсько-Волинського вугільного басейну на Львівщині, зокрема тому, що Міністерство економіки так спрацювало, що всім видали повістки, працювати нікому, тож привезли засуджених.

Але те, що пропонується в цьому законопроекті, допускати не можна. Не можна погодитися із змінами, запропонованими до частини п'ятої статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо фактично примусової безкоштовної праці засуджених в обсязі до 4 годин на день. Ці зміни не враховують можливості вибору засудженими відповідних типів робіт. Норми нової статті 118¹, якою пропонується доповнити зазначений кодекс, передбачають, що під час воєнного стану ув'язнені зобов'язані працювати за

умови забезпечення їх оплачуваною працею. Це суперечить вимогам кодексу, у статті 118 якого встановлено, що ув'язнені працюють на добровільній основі.

Зазначені положення суперечать затвердженим Радою Європи Європейським пенітенціарним правилам, їх присутність в законопроекті є очевидною проблемою. Запропонована у законопроекті норма, що 25 відсотків від отриманого ув'язненим доходу має спрямовуватися виправній колонії, суперечить статті 25 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», відповідно до якої усе фінансування подібних установ має здійснюватися за рахунок коштів держбюджету. Положення про обов'язкове відрахування коштів в будь-якому разі повинно мати запобіжник, що фактично отримана людиною заробітна плата буде не меншою встановленого законом мінімального розміру. Це вимога Європейських пенітенціарних правил, але, судячи із запропонованих до закону про збір та облік ЄСВ змін, у законопроекті пропонується від неї відмовитися.

Ви знаєте, що до нас не екстрадують тих, кого хочуть повернути українські правоохоронні органи. Насамперед це через стан пенітенціарної системи. Такий закон ще більше це закріпить.

Ми утримаємося під час голосування.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Окремі пропозиції законопроекту, наприклад, норми про те, що засуджені до позбавлення волі зможуть виконувати роботи на умовах цивільно-правового договору, а також працювати у ФОПів, нададуть можливість для активнішого залучення засуджених осіб до оплачуваної праці. Але є й зауваження до проекту закону.

Перше. Відповідно до запропонованих змін 25 відсотків від нарахованої заробітної плати (винагороди) засудженим спрямовуватиметься виправним колоніям. Такі зміни є дискусійними, оскільки, по-перше, фінансування установ ДКВС має здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, по-друге, у проекті відсутні напрями використання таких коштів, що створює корупційні ризики, а по-третє, заробітна плата (винагорода), яка нараховується засудженому мала б належати йому в повному обсязі.

Друге. Пропозиція щодо зменшення розміру єдиного соціального внеску з 22 відсотків до 10 відсотків не узгоджується з принципом рівності прав і обов'язків суб'єктів господарювання та застрахованих осіб щодо отримання страхових виплат.

Мінфін у своєму висновку зазначає, що такі зміни призведуть до втрат бюджетів Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Зазначені

нововведення спричинять нарахування засудженим особам пенсій у меншому розмірі у зв'язку із відрахуванням єдиного соціального внеску в розмірі лише 10 відсотків.

Тому депутатська група «Довіра» підтримає даний законопроект у першому читанні та будемо доопрацьовувати його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей залучення засуджених до праці та ведення господарської діяльності в пенітенціарній системі» ([№ 10157](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні друзі, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Дякую. Ідемо далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісті за особливих обставин» ([№ 9235](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 217.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Усенко Роман Анатолійович.

Романе Анатолійовичу, будь ласка.

УСЕНКО Р.А., заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Метою урядового законопроекту є включити до переліку підстав розкриття банками банківської таємниці випадків щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою або зниклою безвісті за особливих обставин. Це дасть можливість нотаріусу встановити опіку над майном і забезпечити досконалу правову процедуру.

Також передбачено розкриття банками банківської таємниці у випадках, коли представляються інтереси України в зарубіжних юрисдикціях. У законопроекті передбачається внести зміни до Закону «Про банки і банківську діяльність», до Цивільного кодексу України, а також до Закону «Про нотаріат».

Прийняття даного законопроекту дасть змогу забезпечити отримання інформації та документів, що містять банківську таємницю, у визначених законопроектом випадках з метою захисту прав та інтересів України в закордонних юрисдикціях. Зокрема, інформація буде використана для формування позиції та посилення доказової бази України в спорах в іноземних арбітражах та в іноземних судах. Також це дозволить забезпечити перехід у власність держави активів заборонених судом політичних партій. Запропонованими змінами нотаріуси матимуть можливість забезпечити процес встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, отримувати інформацію про рахунки, кошти, рухоме майно, індивідуальні банківські сейфи таких осіб. Близьким особам, зокрема членам сім'ї фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, буде забезпечено право на отримання від нотаріуса свідоцтва про встановлення опіки над майном такої особи.

Прошу парламент підтримати урядовий законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Анатолійовичу.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики Ігор Павлович Фріс.

Будь ласка, Ігорю Павловичу.

ФРІС І.П. Дякую, пане Голово. Колеги, законопроект № 9235 цікавий, ми про нього довго говорили. Це, дійсно, важливе питання, яке обговорювалося і в професійному середовищі, і серед людей. Встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, з метою його збереження, надання можливостей нотаріусам видавати відповідні свідоцтва і вносити відповідні зміни та записи в реєстр, потрібне. Дуже багато українців сьогодні відчули необхідність забезпечення подібного права.

На засіданні комітету ми розглянули цей законопроект, дійсно, є запитання щодо розкриття банківської таємниці. Нам необхідно конкретизувати до другого читання, коли і як це можна робити, прибрати можливі перекоси в цьому питанні.

Враховуючи приписи статей 114 та 116 Регламенту Комітет з питань правової політики все-таки рекомендує Верховній Раді прийняти даний законопроект за основу, а також звернутися до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити під час розгляду його на пленарному засіданні про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті цього законопроекту, інших

структурних його частин та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання даного законопроекту. Умовно кажучи, ми пропонуємо застосувати до нього статтю 116 Регламенту.

Тож, якщо ви підтримуєте цей законопроект, ми на засіданні комітету спільно доопрацюємо зазначені положення, і до другого читання він вийде з гарантією і безспірністю забезпечення прав і законних інтересів наших громадян.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього законопроекту. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Дануці Олександровичу Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Дирдіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін Максим Євгенович. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Колеги, прошу вас підтримати законопроект, поданий Кабінетом Міністрів України. Ми вважаємо, що даний законопроект покликаний врегулювати питання щодо безхазяйного майна людей, які зникли безвісти, і треба встановити опіку та контроль за цим майном. А для цього потрібно органам державної влади надати правовий механізм.

У виступах лунало, що є певні зауваження до цього законопроекту, і ми з цим погоджуємося та просимо вас підтримати його в першому читанні з подальшим внесенням пропозицій і поправок, щоб ми разом їх опрацювали до другого читання. Без цього законопроекту державі буде важко врегулювати питання щодо майна таких людей.

Прошу підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Климуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово, безумовно, ми будемо підтримувати цей законопроект, тому що він надзвичайно важливий і потребує негайного прийняття, але хотів би особисто звернути вашу увагу на таке.

Є прецедент, якого ми не мали кілька років. Ви були одним з ідеологів (ми вас підтримали) того, що зміни до Цивільного кодексу України, як і до інших кодексів, повинні вноситися відповідно до закону про внесення змін до Цивільного кодексу України, де є відповідно стаття 4, і всі присутні в цьому залі одногосно підтримали вашу, гадаю, розумну пропозицію.

Зараз ми маємо законопроект, де разом зі змінами до Цивільного кодексу вносяться зміни й до інших законів, що заборонено Цивільним кодексом. Я не розумію, як його зареєстровано, бо, наприклад, я колись намагався це зробити, мені відмовили в реєстрації.

Я просто прошу на перспективу не допускати таких речей, тому що це повноваження не нашого комітету, а Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики і ніхто не проти, щоб вони розглянули, а ми його підтримаємо. А зараз наколотили гороху з капустою, і наш комітет змушений був внести відповідні пропозиції лише до своєї частини і написати, що треба буде вносити й до інших, застосовуючи статтю 116 Регламенту.

Для чого шукати вихід там, де цього не треба робити? У Регламенті вірно виписано процедуру. Або ми порушуємо цю процедуру і тоді за всіма кодексами повертаємося в точку нуль, тобто до того хаосу, з якого ми нарешті вийшли. Давайте визначатися.

А законопроект ми підтримаємо за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу, ви цілком вірно зазначили.

Прошу Апарат звернути увагу, яким чином цей законопроект був зареєстрований всупереч відповідним положенням статті 4 Цивільного кодексу України, а також Регламенту Верховної Ради України.

Думаю, ми зможемо це виправити на етапі другого читання, внісши зміни навіть до назви цього законопроекту, визначивши її як зміни до Цивільного кодексу України та інших законодавчих актів, які регулюють... Але, я абсолютно погоджуюся, давайте не вигадувати колесо там, де не потрібно.

Дякую, Руслане Петровичу, це цілком слушно, погоджуюся повністю.

Слово надається Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Проект закону може бути підтриманий виключно за основу, оскільки його положення щодо звернення Мін'юсту із запитами під час розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України та у зв'язку із заявами, пов'язаними із відшкодуванням шкоди, завданої внаслідок

міжнародного збройного конфлікту на території України, мають бути доопрацьовані щодо уточнення суб'єктів, стосовно яких Мін'юст може звертатися з такими запитами.

Депутатська група «Довіра» буде підтримувати даний законопроект у першому читанні, і доопрацьовуємо його до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги... З процедури Фріс? Будь ласка.

Хочу сказати, що Ігор Павлович також є одним з ідеологів цього законопроекту, тому, якщо можна, – з процедури. Я розумію, Ігор Павлович хоче сказати. Будь ласка.

ФРІС І.П. Я хочу сказати з процедури саме того питання, яке ви порушили. Цей законопроект був зареєстрований до моменту прийняття нами відповідних змін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Думаю, це пояснює і дає відповідь на питання. Однак слушно сказав Руслан Петрович, що треба дивитися, як кажуть, «бдеть». Дякую.

Прошу народний депутат зайняти свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Шановні друзі, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісті за особливих обставин» ([№ 9235](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Дякую. Ідемо далі.

Прошу показати по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах» ([№ 11026](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії.

Шановні колеги, для включення питання до порядку денного сесії необхідно 226 голосів. Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 212.

Рішення прийнято.

Дякую.

До слова запрошується автор законопроекту голова підкомітету Комітету з питань правової політики Дирдін Максим Євгенович. Я так розумію, ви виступатимете і від авторів, і від комітету, тому – до 4 хвилин.

ДИРДІН М.Є. Шановні колеги, до вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах». Цей законопроект був розроблений на підставі рішення Другого сенату Конституційного Суду України від 22 листопада 2023 року, яким загалом підтверджено відповідність Конституції України інституту малозначних справ, проте визнано такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), пункти 1, 5 частини шостої статті 19 Цивільного процесуального кодексу України.

У своєму рішенні Конституційний Суд України зазначив, що встановлення у процесуальному законі розміру ціни позову як критерію для віднесення справи до категорії малозначних має бути ґрунтовано на принципі домірності, що зобов'язує державу визначити в законодавстві такий розмір ціни позову, який не буде надмірним для обраної мети та не спотворить розуміння справи як малозначної для особи. У даному законопроекті пропонується визначити пороговий розмір ціни позову як критерію для визначення справи малозначною в Україні, застосувавши досвід Французької Республіки, шляхом співставлення її мінімальної заробітної плати та визначеного порогового рівня розміру ціни позову як критерію для визначення справи малозначною.

Тобто ми пропонуємо встановити в даному законопроекті ціну позову, що не перевищує п'ятнадцяти та тридцяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, що становить приблизно 45 тисяч гривень та 90 тисяч гривень. На сьогодні ця сума визначається так: це 300 тисяч гривень і 757 тисяч гривень. Прошу підтримати цей законопроект.

Що стосується позиції комітету. На засіданні комітету ми розглянули законопроекти № 11026, [№ 11026-1](#) та [№ 11053](#), усі вони розроблені на підставі рішення Конституційного Суду України, обговорили їх і було ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 11026 прийняти за основу. Проте надійшли пропозиції, зауваження від Мін'юсту, Мінфіну, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу підтримки

адаптації законодавства України, Ради суддів, Верховного Суду України та Державної судової адміністрації України. У цілому цей законопроект підтримується цими державними установами, але є ряд зауважень і пропозицій, які будуть враховані під час підготовки до другого читання.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 11026 прийняти за основу, а законопроекти № 11026-1 та № 11053 відхилити. До того ж комітет звернувся до Голови Верховної Ради з проханням оголосити на пленарному засіданні про застосування до законопроекту № 11026 статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бурміч, ви будете виступати щодо альтернативного законопроекту? Бурміч не виступатиме. Будете? Вибачте, я не побачив, дивився в інший бік.

Слово надається автору альтернативного законопроекту Анатолію Петровичу Бурмічу. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Шановний Голово, шановні колеги, скажу коротко. Відмінність альтернативного законопроекту від основного – у розмірі порогу визначеності малозначимості. Я взяв за основу європейські стандарти. У Європі визначено, що малозначимими справами є такі, що становлять 5 тисяч євро. Цей стандарт я взяв і в альтернативному законопроекті. До того ж такі зміни я пропоную внести і до Цивільного, і до Господарського кодексів. Я вважаю, що саме з таким підходом ми ще більше розвантажимо наші суди. Сьогодні буде багато звернень до судів щодо призивів, штрафів і таке інше, і ми розвантажимо суди, зробимо доступнішими до судочинства малозначні справи. П'ять тисяч євро еквівалентні 70 прожитковим мінімумам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили представлення законопроектів, переходимо до обговорення. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на обговорення законопроектів: два – за, два – проти.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Прошу передати слово Павлу Павлішу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Павліш. Будь ласка.

Пане Павле, якщо хочете, можна з трибуни.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, юридична спільнота, безумовно, підтримує цей законопроект, який, дійсно, прийнятий на підставі рішення Конституційного Суду. Малозначні справи мають бути, питання лише в розмірі саме суми, за якої справи можна вважати малозначними. Це питання ми зможемо вирішити. Комітет розгляне пропозиції народних депутатів, які надійдуть до другого читання.

Законопроект важливий, прошу його підтримати за основу в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція «Європейська солідарність». Він, розумію, передає слово Руслану Петровичу.

Руслане Петровичу, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Максиме Віталійовичу. Шановний пане Голово, безумовно, ми в першому читанні підтримаємо основний законопроект. Символічно, що сьогодні ми розглядаємо це питання, бо вчора закінчився піврічний строк, відведений за рішенням Конституційного Суду для набуття його чинності. Думаю, до другого читання можна подумати щодо збільшення такого порогу. Я не знаю з приводу 5 тисяч євро, але треба подумати, щоб ми могли говорити хоча б про 100-150 тисяч гривень. Це було б розумно.

Але в мене питання іншого характеру. Сьогодні під час розгляду кандидатур до складу Конституційного Суду я вже запитував, зараз хочу зупинитися на цьому питанні. Ми маємо, гадаю, неприємний прецедент. Є позитивне рішення, яке, дійсно, захищає права наших громадян, – нарешті одну з конституційних скарг було підтримано, але з приписом суду, де чітко зазначається, що Верховна Рада зобов'язана вирішити такі-то питання у такому-то порядку. Чесно кажучи, я, коли це прочитав, не повірив, думав, це одрук. Ну, не може бути, щоб в рішенні Конституційного Суду була така неприпустима річ. Тому що хто-хто, а якщо вже орган конституційної юрисдикції допускає такі речі, не розуміє балансу розподілу влади і можливості свого впливу, зокрема на Верховну Раду, що взагалі є неприпустимим з точки зору Конституції, то що ми дивуємося, що в нас таке ставлення до законодавчого органу, до інших органів влади.

Тому, думаю, було б дуже добре, щоб ми десь між рядків (якщо вони собі таке дозволяють), зокрема в рішенні комітету, чи в якомусь процесуальному рішенні, чи доробили спеціальне звернення до Конституційного Суду, зазначили про неприпустимість таких речей з боку Конституційного Суду. Максимум, що міг зробити Конституційний Суд, – визнати неконституційним, передати до Верховної Ради для розгляду. Верховна Рада сама здатна розібратися, їй не треба ніяких приписів, обов'язкових до виконання. Бо якщо повторюватиметься практика такого роду, це означатиме, що в нас є, з точки зору...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соколов Михайло Володимирович, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

СОКОЛОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі по фракції пану Соболеву Сергію Владиславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Ми підтримаємо в першому читанні цей проект закону, бо вважаємо, що треба виконувати рішення Конституційного Суду і саме в той спосіб, який зараз запропоновано. Єдине, без сумніву, до другого читання ми зможемо розглянути різні пропозиції віднесення справ до малозначних.

Фактично той критерій, який закладається в проекті закону, є абсолютно правильний, він буде враховувати рівень інфляції, ріст цін, що дасть змогу не переглядати цю норму щороку. Саме тому пропонуємо проголосувати за цей законопроект, і ми його також підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельможний Сергій Анатолійович, депутатська група «Довіра», і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Пане Сергію, будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». З метою приведення положень Цивільного процесуального кодексу України у відповідність до рішень Конституційного Суду України, проект закону доцільно підтримати. Тому депутатська група «Довіра» в першому читанні підтримає даний законопроект і рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, прошу зайняти свої робочі місця. Колеги, будь ласка, деокупуйте іменинника.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий

захист у малозначних спорах» ([№ 11026](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Дякую. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення виконання покарання у виді штрафу та громадських робіт» ([№ 9149](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції України Банчук Олександр Анатолійович.

Будь ласка, Олександр Анатолійовичу.

БАНЧУК О.А., заступник міністра юстиції України. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати! Сьогодні до вашої уваги пропонується законопроект № 9149, у якому, як і в законопроекті, що вже сьогодні підтримали в першому читанні стосовно залучення засуджених до праці, йдеться про інші категорії засуджених і про підвищення ефективності виконання таких покарань, як громадські роботи та штраф.

У цьому законопроекті йдеться про те, що ми збільшуємо перелік засуджених, які можуть бути залучені до виконання громадських робіт. Також збільшуємо кількість підприємств, установ, організацій, які можуть залучати засуджених до виконання громадських робіт, а також розширюємо територію, де вони можуть залучатися. Дуже важливо, що в умовах повномасштабного вторгнення ми можемо збільшити кількість засуджених, які залучатимуться до відновлення нашої країни. Тож прошу підтримати цей законопроект.

У даному законопроекті також передбачаються зміни щодо підвищення виконання такого покарання у вигляді штрафу. Уточнюється, що виконання покарання у вигляді штрафу здійснюватиметься уповноваженим органом з питань пробації. У разі відсутності грошових коштів у засуджених будуть залучатися органи державної виконавчої служби, що означатиме, що вони використовуватимуть всі механізми, наявні в державній виконавчій службі, щоб арештовувати майно і відповідно стягувати ті штрафи, які будуть присуджені відповідно до вироків судів відповідним засудженим.

Прошу підтримати цей проект, у якому передбачаються зміни до Кримінально-виконавчого кодексу України, до законів України «Про пробацію»

та «Про виконавче провадження». Прийняття таких змін підвищить якість виконання покарань у вигляді штрафу і громадських робіт.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Анатолійовичу.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики Ігор Павлович Фріс.

Будь ласка, Ігорю Павловичу.

ФРІС І.П. Шановні колеги, на засіданні Комітету з питань правової політики було розглянуто законопроект, запропонований Кабінетом Міністрів України. Є певні висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Члени комітету узгодили позицію, що до другого читання ми за допомогою ваших поправок це все виправимо.

Враховуючи зазначене комітет рекомендує Верховній Раді України включити до порядку денного та прийняти в першому читанні за основу законопроект № 9149 від 27 березня 2023 року, поданий Кабінетом Міністрів України. Прошу підтримати даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили представлення цього законопроекту, переходимо до його обговорення. Прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Прошу передати слово Цимбалюку Михайлу Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово, шановна президіє, шановні колеги, ми вітаємо бажання Міністерства юстиції удосконалити систему виконання покарань, особливо підвищити відсоток стягнення штрафів, виконання завдання щодо залучення засуджених до суспільно-корисної праці, бо насправді сьогодні це актуально як ніколи. Фракція «Батьківщина» підтримає даний законопроект у першому читанні, але до другого читання його потрібно удосконалити.

Справді, за статистикою минулого року майже 49 відсотків засуджених до призначення покарання у виді штрафу не сплачують його. Тобто є певна проблема щодо виконання судових рішень. Також є ряд застережень до цього законопроекту, які потрібно буде усунути до другого читання.

Наприклад, у законопроекті пропонується, що засуджених до виконання суспільно-корисної праці доставлятимуть до місця виконання роботи транспортом за рахунок коштів підприємств, організацій тощо. Гадаю, така норма недосконала і потрібно це врахувати, бо не завжди підприємства, організації скеровують на суспільно-корисну працю в конкретних населених пунктах, часто потрібно виїжджати за межі. Тобто чи потягне це за собою додаткові кошти, чи Міністерство юстиції має все-таки враховувати це в бюджеті для системи виконання покарань?

Зважаючи на зазначене ми підтримаємо даний законопроект у першому читанні, а до другого читання потрібно буде його вдосконалювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов Денис Вячеславович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановні колеги народні депутати, у нас ще дуже багато важливих законопроектів, тому з метою економії часу, прошу підтримати цей законопроект зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Я так розумію, знову передає...

ЮЖАНИНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановні колеги, шановний пане Голово, я не зрозумів одну річ, представники Міністерства юстиції та комітету не пояснили до кінця. Може, я не добре вчитався в законопроект. Ідеться про те, що витрати, пов'язані з виконанням рішень, повинні здійснювати засуджені до обмеження чи позбавлення волі в різних випадках, зокрема, які несуть уповноважені органи пробації. Це обслуговування оргтехніки і заправка картриджів, закупівля канцтоварів і навіть проїзд персоналу. Щоправда, я не розумію, як це буде: на таксі, поїздом чи у VIP-вагонах. Друзі, це ж державний орган, який фінансується з держбюджету, і всі ці видатки з бюджету передбачено в їхніх як розпорядників фондах другої категорії. Тобто ми на одні й ті самі цілі двічі виділятимемо кошти: один раз – з бюджету, а другий раз – з людей. Тобто фактично два рази з людей. Або я щось не розумію, або так виписано в законопроекті. Якщо це так виписано в законопроекті, то це проблема, яку вже зараз треба розв'язувати, тому що

в другому читанні... Ну, це концептуальна проблема. Або тоді вилучати їх в тій частині як розпорядників фонду і не виділяти коштів на ці цілі з державного бюджету. Якщо їм не вистачає грошей, давайте збільшувати державний бюджет у цій частині, а не з людей забирати гроші. Бо якщо дійде до того, що в нас, дійсно, конвой оплачуватимуть засуджені, ми далеко заїдемо.

Я просто не розумію до кінця законопроекту.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякуємо заступнику міністра Олександрю Банчуку за представлення законопроекту, за ґрунтовні виступи. Законопроект можна прийняти за основу, оскільки в ньому реформується механізм виконання покарання у виді громадських робіт та штрафу, але виглядає доволі дискусійним підхід суб'єкта права законодавчої ініціативи щодо запровадження для засуджених сплат та витрат на виконання судового рішення. Потрібно його доопрацювати до другого читання.

Депутатська група «Довіра» буде підтримувати законопроект у першому читанні.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення даного законопроекту, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення виконання покарання у виді штрафу та громадських робіт» ([№ 9149](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Дякую. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про доступ до судових рішень» щодо запобігання розголошенню відомостей досудового розслідування» ([№ 7033](#)) та альтернативні до нього законопроекти [№ 7033-1](#) і [№ 7033-д](#).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань правової політики Маслов Денис Вячеславович. Я так розумію, що виступатиме і від авторів, і від комітету. На виступ – до 4 хвилин.

Кабаченко наполягатиме на виступі як співавтор? Не наполягатиме, добре, дякую. Тобто лише цей виступ.

Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, попрошу максимальної концентрації вашої уваги щодо цього законопроекту. Я скинув для вас у чат певну інформацію, прошу ознайомитися і зрозуміти, про що цей законопроект.

Почну, звичайно, з рішення комітету. Комітет, розглянувши на своєму засіданні відповідні законопроекти, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання розголошенню окремих відомостей у текстах судових рішень» (№ 7033-д), а законопроекти № 7033 та № 7033-1 у зв'язку з цим відхилити. Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні про застосування частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Колеги, а тепер по суті. Дуже уважно. Чи знаєте ви, що на державному підприємстві «КБ «Південне» ім. М.К. Янгеля», розташованому в місті Дніпрі, велися роботи над новою тактичною ракетою Р-29 для ракетних комплексів «Грім» та «Сапсан»? Чи знаєте ви, що в Кіровоградській області на території однієї з військових частин зберігалися порохові заряди з відповідними ознаками і кількостями?

Знаєте, чому я кажу про це з трибуни? Тому що це, на жаль, відкрита і несекретна інформація для нашого ворога. Про це зазначено навіть у пояснювальній записці.

Чи готові ми й далі відкривати нашому ворогу місця розташування військових об'єктів, виробництва зброї, місця, де зберігається зброя та матеріали для її виробництва? Якщо готові, можете не підтримувати цей законопроект, але нехай тоді всі знають тих, хто не підтримає цей законопроект, тим паче в першому читанні. Якщо ми не хочемо, щоб ворог користувався такою інформацією, ми зобов'язані підтримати цей законопроект.

Я знаю про заяви деяких окремих громадських організацій. Я публічно заявив, зокрема й від імені нашого комітету, що ми завжди відкриті до предметної фахової дискусії і врахування конструктивних пропозицій і народних депутатів, і представників громадськості під час підготовки його до другого читання. Але знімати законопроект з розгляду, не приймати його в першому читанні, – це буде злочин проти нашої безпеки.

Тож закликаю кожного народного депутата з усіх депутатських фракцій і груп проголосувати за цей законопроект зеленою кнопкою. Я обіцяю доопрацювати цей законопроект на засіданні Комітету з питань правової політики,

але в ньому обов'язково залишиться на друге читання питання щодо захисту наших критично важливих воєнних об'єктів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Вячеславовичу.

Кабаченко не наполягає, тому одразу переходимо до виступів від депутатських фракцій і груп. Прошу народних депутатів записатися на виступи від депутатських фракцій і груп щодо цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Гривку Сергію Дмитровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Потураєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потураєв. Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як відомо, наш комітет відповідає за законодавство щодо доступу до публічної інформації. Дійсно, цей законопроект потребує доопрацювання до другого читання, і ми спільно з громадськими організаціями, які опікуються захистом цієї невід'ємної свободи кожного громадянина України, вже підготували пропозиції. Пан Денис Маслов запевнив нас і мене особисто, що їх обов'язково розглянуть і, за можливістю, повністю врахують.

Колеги, значення такого закону неможливо перебільшити. Це критично важливий законопроект, ми не можемо зараз згаяти час на те, щоб його повернути авторам на доопрацювання тощо. Я також гарантую максимально ретельно його доопрацювати до другого читання, щоб громадяни зберегли свободу в доступі до суспільно значущої публічної інформації, але щоб та інформація, яка шкодить, вже нашкодила нашій обороноздатності, все-таки на період війни була закритою.

Прошу з розумінням до цього поставитися. Закликаю зараз підтримати цей законопроект. Це не лише підтримка законопроекту, це прямий захист наших оборонних підприємств, складів, військових частин, які... Ви ж знаєте, де вони перебувають і які інноваційні рішення мають приймати.

Колеги, давайте захистимо наших захисників і підтримаємо цей законопроект у першому читанні з доопрацюванням до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Юрчишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Зі свого боку підтверджую слова мого колеги пана Микити Потураєва, що ми в тісному контакті з організаціями, які працюють для забезпечення права доступу до публічної інформації. І у нас є домовленість з комітетом, що відповідно до статті 116 Регламенту нам вдасться ліквідувати ті прогалини, які були допущені під час підготовки законопроекту до першого читання. Надзвичайно важливо, що до нас звернулися, зокрема, представники Служби безпеки України з проханням закрити певну інформацію, яка може нашкодити силам оборони. Це, дійсно, важливо зробити.

Тож ми будемо підтримувати цей законопроект у першому читанні, особливо зважаючи, що є можливість повністю переписати його відповідно до статті 116 Регламенту і втілити найнеобхідніше – закрити доступ до критичної інформації, бо це шкодить нашій перемозі. Усе інше має бути відкритим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Романівні Федіні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федіна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Колеги, щоб не виникало запитань, треба писати якісні законопроекти і не пхати туди репресивні норми, які порушують права людини.

Стосовно закриття інформації щодо стратегічних об'єктів, фракція «Європейська солідарність» однозначно це підтримує. Але дозвольте запитати, навіщо ви запхали туди закриття інформації у справах щодо мобілізації? Уже сьогодні люди, які приходять до ТЦК, щоб оновити дані, узнають, що проти них порушено кримінальні справи, про що вони не знають. І зараз адвокати це все оскаржують. Прийнявши цей законопроект у тому варіанті, як він зараз є, усіх цих людей звинуватять, засудять, а вони навіть знати про це не будуть. Скажіть, будь ласка, це нормально?

Громадські організації, серед яких «КримSOS» і «Правозахисний центр «Принцип», а також багато інших організацій, категорично проти тих

формувань, які є в цьому законопроекті. Ви закриваєте інформацію на необмежений термін, пропонуєте, щоб у мирний, післявоєнний час, судді мали право на власний розсуд вилучати будь-яку інформацію, яка їм здається потрібною до вилучення, без жодних на те обґрунтувань. А тепер як це виглядатиме, зокрема на прикладі справи Червінського. Він не знає, які документи долучені до його справи, його адвокатам не дають можливості ознайомитися з документами по його справі, не допитують свідків, а в результаті ми маємо ситуацію, коли людина, яка захищала Українську державу, ув'язнена рік без жодних реальних звинувачень і без права на захист.

Колеги, будь ласка, пишіть якісні законопроекти. Якщо ви доопрацюєте його і це стосуватиметься лише стратегічних об'єктів і безпеки Української держави, ми підтримаємо. Проте якщо й далі в ньому залишатимуться абсолютно репресивні норми стосовно українців, зокрема мобілізованих, таке підтримувати не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Проект закону може бути підтриманий за основу, оскільки він доповнює чинне законодавство правильними нормами, що не можна в рішеннях судів оприлюднювати адрес військових частин. Проте перелік рішень, що не оприлюднюються під час дії воєнного стану, необхідно скоротити.

Дискусійною є пропозиція суб'єкта права законодавчої ініціативи щодо можливості суду не розголошувати окрему інформацію при направленні рішення до реєстру в ситуації, коли судовий розгляд відбувався у відкритому судовому засіданні, оскільки поза увагою залишається ризик витоку такої інформації безпосередньо під час саме відкритого судового засідання.

Прошу це врахувати до другого читання. У першому читанні депутатська група «Довіра» підтримає цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, надається ще 1 хвилина Соболеву Сергію Владиславовичу, фракції «Батьківщина», і голосуємо.

Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ми уважно вивчали цей законопроект, на жаль, він недосконалий.

Тож звертаюся до голови комітету, якщо до другого читання буде враховано ключові норми, що інформацію можна буде закривати виключно по назві об'єктів, якщо це, дійсно, військові об'єкти, їх дислокації, геолокації, інша інформація стосовно корупціонерів, які проходять за тими статтями, щодо фактів зловживань, повинна бути публічна і відкрита.

Якщо до другого читання ви підете на такий крок, ми готові підтримати даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, думаю, сьогодні всі сказали, що готові працювати до другого читання над цим законопроектом, але питання закриття інформації про наші стратегічні об'єкти є на сьогодні питанням національної безпеки. Тому дуже прошу всіх відповідально поставитися до голосування за цей законопроект.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання розголошенню окремих відомостей у текстах судових рішень» ([№ 7033-д](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, послухайте оголошення.

Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну: співробітництво заради майбутнього».

Надійшла заява депутатської групи «Довіра» та депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Пушкаренко. Будь ласка.

ПУШКАРЕНКО А.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дорогий український народе! Для України одним із пріоритетів сьогодні є держави Глобального Півдня. Виклики сьогодення, які постали перед нашою державою, змушують нас змінити і активізувати багато речей в нашій зовнішній політиці. Одним із пріоритетів є держави Латинської Америки і Карибського басейну.

Сьогодні кожна держава і кожен голос в Генеральній асамблеї ООН для нас важливий, адже це впливає на подальші рішення, що ляжуть в основу імплементації Української формули миру. Ви знаєте, наступного місяця відбудеться Глобальний саміт миру, куди сьогодні ми запрошуємо максимальну кількість держав, консолідуємо світ навколо дуже простих речей, побудованих на міжнародному праві, на Статуті ООН, на рішенні Генеральної асамблеї ООН. Це сьогодні і є основою Української формули миру, представлені Президентом Володимиром Зеленським.

На жаль, багато років наші двосторонні і багатосторонні відносини з Латинською Америкою і Карибським басейном не мали того рівня розвитку, що, дійсно, сьогодні потрібен і заслуговує на увагу. Тому ми як народні депутати України вирішили об'єднатися в міжфракційне депутатське об'єднання «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну: співробітництво заради майбутнього», до якого увійшли представники всіх без виключення депутатських фракцій і груп Верховної Ради України дев'ятого скликання, щоб і на міжпарламентському рівні сьогодні активізувати наше співробітництво, а з багатьма державами розпочати його, на жаль, з чистого аркуша. Чому на жаль? Тому що цього не відбувалося 30 років. І сьогодні ми у форматі груп дружби і у форматі нашого міжфракційного депутатського об'єднання плануємо ряд візитів до цих держав, а також запрошуємо колег з цих держав відвідати сьогодні Україну, ознайомитися з безпековою ситуацією і з тими викликами, які сьогодні існують.

Нас об'єднують повага до міжнародного права і гуманітарні принципи. Це взагалі держави і континент, орієнтовані на повагу до територіальної цілісності, до чого сьогодні апелюємо ми і держави, готові стати поряд з нами щодо справедливості і справедливого миру в Україні.

Дякую кожному колезі, який доєднався до нашого міжфракційного депутатського об'єднання, і запрошую всіх зробити все, щоб кожна держава допомогла нам не знехтувати зусиллями наших Збройних Сил, наших захисників і захисниць, разом досягти справедливого миру і повернення дії міжнародного права в Україну. Переконаний, що це нова сторінка у відносинах України з державами Латинської Америки і Карибського басейну.

Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям Слава!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції» ([№ 11133](#)).

Колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця, включення цього питання до порядку денного сесії потребує 226 голосів.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11133 і альтернативного до нього законопроекту [№ 11133-1](#) до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цих законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 204.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Фріс Ігор Павлович.

Ігорю Павловичу, будь ласка.

ФРИС І.П. Вітаю, колеги! Це короткий, маленький законопроект, щодо якого комітет ухвалив рішення підтримати за основу і в цілому, про що прошитиму і вас. На сьогодні, щоб прийняти рішення щодо проведення судового засідання в режимі відеоконференції в апеляційних інстанціях у Верховному Суді необхідно зібрати трьох суддів. Усі зайняті, а у Великій Палаті треба оббігати 21 суддю, щоб це зробити. У судах першої інстанції таке рішення ухвалює одноосібно суддя, який розглядає справу. В апеляційному суді це міг би робити, якщо цей законопроект пройде, суддя-доповідач. Він одноосібно ухвалить рішення, щоб за заявою сторони або за заявою представника сторони судового провадження можна було прийняти таке рішення.

Ми з колегами обговорювали цей законопроект і альтернативний законопроект колеги Романа Бабія, взяли звідти деякі речі і ухвалили рішення рекомендувати вашій увазі законопроект у редакції комітету.

Просимо вас підтримати законопроект саме в редакції комітету, щоб такі клопотання могли подавати як сторони процесу, так і їхні представники, щоб такі рішення міг приймати одноосібно суддя і щоб можна було проводити такі відеоконференції, як було під час пандемії COVID-19, а зараз припинилося, бо пандемія COVID-19 закінчилася, щоб можна було їх здійснювати за допомогою гаджетів, кишенькових пристроїв тощо.

Тож проект простий, досконалий і піде на користь як правосуддю, так і людям.

Прошу вас підтримати за основу і в цілому цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігорю Павловичу.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань правової політики Бабію Роману Вячеславовичу.

Будь ласка, Романе Вячеславовичу.

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я подав альтернативний до представленого Ігорем Павловичем законопроект. Я підтримую положення принципів, озвучених паном Фрісом. З нового в альтернативному законопроекті пропонується зафіксувати на рівні закону можливість брати участь у відеоконференціях з власних технічних засобів. Це питання було врегульовано на рівні закону під час COVID-19, але коронавірус закінчився і зараз все працює, проте врегульовано на рівні нормативних актів Вищої ради правосуддя. Пропонується його повернути на рівень законодавчого регулювання.

Такими самими правами пропонується наділити і представника сторони, бо інколи з цим виникають проблеми. Деякі судді вважають, що не вказаний представник, тому він не може брати участі у відеоконференції з власних пристроїв, комп'ютерів, лаптопів та інших гаджетів. Деякі вважають, що якщо одночасно беруть участь і сторона, і представник, то це також порушення процесуального законодавства. Ці положення були враховані в законопроекті в редакції комітету, дискусійні положення в альтернативному законопроекті були відхилені, я на них не наполягаю.

Чому це важливо? Тому що це зручно і ефективно, економить час для сторін. Ввести це на постійній основі давно просили представники адвокатури, суддівської спільноти, що і пропонується в цьому законопроекті. Власне, у воєнний час важко переоцінити важливість такого способу брати участь у судових засіданнях з огляду на безпекові питання, щоб не очікувати годинами в коридорі.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту закону № 11133 у першому читанні прийняти його за основу та в цілому в редакції, запропонованій комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Вячеславовичу. Прошу зайняти своє робоче місце.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати цей законопроект? Є необхідність, тоді прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Насправді, це рішення вже перезріло, і немає жодних сумнівів щодо доцільності його прийняття. Сподіваюся, йдеться про рішення, відповідно до якого надаватимуться дозволи, а не заборони. Тому треба це врахувати. Якщо ми розуміємо, що такий підхід є в усіх авторів законопроекту і немає заперечень комітету, то й наша фракція за прийняття його в цілому, тому що це вже давно на часі, а ми з цим питанням затягнули. На превеликий жаль, є багато кричущих фактів, коли, дійсно, з різних причин, у тому числі й об'єктивних, під час війни не вдавалося збирати суддів, які знаходилися не лише в різних кінцях України, а й деколи в різних кінцях світу, тож я погоджуюся. Інша справа, щоб судді не зловживали, а правильно, як це виписано в законі, його використовували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дирдін Максим Євгенович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ДИРДІН М.Є. Пане Голово, прошу передати слово колезі Сергію Штепі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Сергійович Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Добрий день, шановні колеги. Як ви знаєте, ще наприкінці 2017 року було запроваджено зміни до процесуального законодавства, зокрема електронний суд, а також з'явилася можливість будь-якій особі брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції. На жаль, згідно з положеннями чинного законодавства, для цього необхідна ухвала всього складу суду. У даному законопроекті пропонується усунути цю процесуальну перепону, щоб достатньо було ухвалити рішення одноособово. За колегіального розгляду справи це зможе зробити суддя-доповідач.

Я вважаю, що прийняття цього законопроекту пришвидшить розгляд судових справ, покращить якість роботи судової системи. Цей законопроект є дуже необхідним, особливо в умовах повномасштабного вторгнення, коли багато людей перебуває не за місцем розташування суду і вони не можуть брати участі в судових засіданнях офлайн. І як правильно було зазначено колегами, не завжди весь склад суду може зібратися для винесення ухвали в одному і тому самому місці й в один і той же час.

Тому пропоную розглянути цей законопроект і проголосувати його за основу і бажано в цілому, бо він на сьогодні актуальний і нагальний.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Михайло Михайлович Цимбалюк, і після цього голосуємо. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Михайле Михайловичу, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую, шановний пане Голово. Наша фракція пропонує підтримати пропозицію комітету і прийняти цей законопроект за основу та в цілому. Це, дійсно, буде серйозним кроком для спрощення роботи суддів, для підвищення їхньої ефективності і покращення доступу громадян до судочинства. Ми пропонуємо не витратити часу і голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення.

Була пропозиція комітету про прийняття цього законопроекту за основу і в цілому. Я так розумію, ніхто не висловився проти, тому ставитиму почергово ці пропозиції.

Ставлю на голосування першу пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції» ([№ 11133](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я можу одразу поставити його на голосування в цілому?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення участі у судовому засіданні в режимі відеоконференції» ([№ 11133](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято в цілому.

Дякую. Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заходів, спрямованих на поновлення прав засуджених осіб та осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання» ([№ 5652](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 218.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції України Банчук Олександр Анатолійович.

Олександр Анатолійовичу, будь ласка.

БАНЧУК О.А. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, до вашої уваги пропонується законопроект № 5652, розроблений Міністерством юстиції і поданий Кабінетом Міністрів України на виконання «пілотного» рішення Європейського суду з прав людини у справі «Сукачов проти України», спрямованого на вирішення системної проблеми неналежних умов тримання в місцях позбавлення волі.

Ми виконуємо частину цього рішення – створення незалежної комісії з розгляду скарг на неналежні умови тримання, щоб члени цієї комісії мали право безперешкодного доступу до установ виконання покарань для встановлення за скаргою засудженого, адвоката засудженого, родича засудженого, іншої особи умов тримання у відповідній установі. У випадку безперешкодного доступу і встановлення такого факту буде визначено також строк перебування такого засудженого чи ув'язненої особи в неналежних умовах. За результатами проведених процедур, відповідно до законопроекту (у разі його підтримання) буде прийнято рішення, що застосувати: або заходи запобігання продовженню цього порушення, або відшкодування за неналежні умови тримання.

Заходи запобігання – це можливість переведення до іншої установи, камери, проведення відповідного ремонту чи вжиття інших заходів, щоб запобігти продовженню цього порушення. Заходи відшкодування за неналежні умови тримання під вартою – це скорочення строку відбування покарання, можливість умовно-дострокового звільнення або звільнення від плати за перебування в установах виконання покарань.

Тому прошу підтримати цей законопроект, спрямований на виконання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається заступнику голови Комітету з питань правової політики Валерію Івановичу Божику.

Валерію Івановичу, будь ласка.

БОЖИК В.І. Шановні колеги, Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні цей законопроект щодо заходів, спрямованих на

поновлення прав засуджених і осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання. Як зазначив доповідач, законопроект розроблений з метою впровадження в національне законодавство превентивних і компенсаційних заходів у випадку неналежних умов тримання під вартою.

Хочу звернути увагу колег, що, дійсно, у «пілотному» рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Сукачов проти України» було констатовано наявність в Україні триваючої структурної проблеми щодо умов тримання осіб під вартою і відсутності в національному законодавстві ефективного способу юридичного захисту у зв'язку з цим.

Колеги, ми розуміємо, що проблема неналежного тримання під вартою є системною, і насамперед необхідно змінювати підходи, створювати належні умови тримання. Цей законопроект дасть тим особам, які вже перебувають під вартою в неналежних умовах, необхідний механізм юридичного захисту і механізм компенсації у зв'язку з цим. Також члени комітету під час розгляду цього законопроекту констатували необхідність суттєвого доопрацювання цих запропонованих законодавчих змін, і це буде зроблено під час підготовки його до другого читання.

Колеги, враховуючи зазначене, прошу підтримати рішення комітету – рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заходів, спрямованих на поновлення прав засуджених осіб та осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання» (№ 5652) прийняти за основу і звернутися до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити на пленарному засіданні необхідність застосування статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Прошу підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Івановичу.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цих законопроектів. Є необхідність їх обговорювати? Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Завтра, 24 травня об 11 годині 40 хвилин у Кіровоградському районному суді відбудеться чергове судилище над розвідником Романом Червінським, якого вже понад рік тримають за ґратами лише тому, що він трафив викрити державну зраду в рамках так званого «Вагнергейту» і наступити на п'яти окремим чиновникам з Офісу Президента,

які, на жаль, вміють керувати і парламентом. Весь цей час він утримується в абсолютно неналежних умовах. Коли його утримували в Києві, він не мав можливості бачитися з рідними, нормально спілкуватися з адвокатами, лікуватися, пожалітися і якимось змінити свою ситуацію, перебував у камерах без жодного вікна, а після того, коли його привезли до Кропивницького суду, ситуація погіршилася.

Зараз його тримають в камері підвального типу, де температура ніколи не піднімається вище 13 градусів, там бігають таракани і пацюки. Але що більше, під час одного із засідань, коли вичерпувався його термін тримання під вартою, без рішення суду, за відсутності адвокатів, самого Червінського слідчі і прокурори самі продовжили Червінському термін перебування за ґратами. Дуже добре, що ви хочете в цьому законопроекті змінити цю ситуацію, але що робити в тому випадку, коли неналежні умови тримання створюються саме під тиском влади, тому що вони хочуть розправитися з Романом Червінським, який захищав і захищає Україну, навіть перебуваючи в камері.

Я вважаю, що це неприпустимі речі, і закликаю не лише приймати законопроекти, але й вимагати правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакумову Олександрю Сергійовичу, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С. Шановний головуючий, прошу передати слово Денису Маслову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов Денис Вячеславович. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Шановні колеги народні депутати, давайте будемо відвертими, проблема з неналежними умовами тримання під вартою не сьогоднішня, не вчорашня, навіть не 20-річної чи 30-річної давнини. Така проблема існує, ми добре це знаємо, про що констатовано, зокрема в «пілотному» рішенні Європейського суду з прав людини. Питання в тому, чи можемо ми зараз переобладнати всі місця тримання під вартою, чи відбування покарань до належних європейських, як, наприклад, у Данії, умов? Звичайно, ні, не можемо, так як і не могли зробити до цього.

Що ми можемо зробити? Ми можемо на виконання «пілотного» рішення Європейського суду з прав людини запропонувати інші механізми, які, власне, і передбачені в цьому законопроекті, запропонованому урядом. Тобто це і можливість ранішого клопотання про умовно-дострокове звільнення, оскільки особа перебувала в неналежних умовах, це і компенсації та інші інструменти, які озвучив сьогодні представник Кабінету Міністрів України. Тому давайте приймемо цей законопроект і зробимо це.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Кириленку Івану Григоровичу, фракція «Батьківщина». Я так розумію, він передає слово Сергію Владиславовичу.

Сергій Владиславович Соболев, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЕВ С.В. Шановні колеги, без сумніву, рішення Європейського суду з прав людини треба виконувати, але як?

Звертаюся до Мін'юсту: невже у вас немає статистики щодо умов тримання ув'язнених? Ви ж знаєте, де камери не відповідають вимогам, де відсутні туалети, умови температурного режиму. Навіщо вам ще якась комісія, яка це встановлюватиме? Ну, це смішно виглядає!

Ви, дійсно, хочете змінити цю ситуацію? Тоді ми чекаємо від Мін'юсту (вже скільки років) альтернативних умов відбування покарань. Чому 90 відсотків ув'язнених повинні сидіти в камерах? Чому попереднє ув'язнення повинно бути два, три, 10 років? Можливо, в цьому проблема? Можливо, краще були б задіяти цих людей на громадських роботах, відповідний законопроект ми підтримали в першому читанні? Можливо, дайте право ув'язненим самим відремонтувати їхні туалети, камери, у яких вони перебувають. Створіть бригади, які будуть, так, за гроші, як ми надаємо це право у попередньому законопроекті, створювати належні умови. А ви просите створити комісію, яка це встановлюватиме?

Якщо ви думаєте, що такі умови перебування є лише в Україні, це неправда. Ми, члени Парламентської асамблеї Ради Європи, особливо члени моніторингового комітету, знаємо, у яких умовах відбувають покарання, наприклад, у Французькій Республіці, і це є застереження, які були на останніх засіданнях, тільки люди підходять абсолютно до інших справ, з інших моментів.

Думаю, цей законопроект нікчемний, він ні про що. Якщо вам треба поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершальний виступ – Мамка Григорій Миколайович, депутатська група «Платформа за життя та мир», і після цього голосуємо.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, хочу звернути увагу, скільки б і за що ми не голосували б, цю проблему ми абсолютно ніяк не вирішимо. Дурити Європейський суд з прав людини можна, але не так нахабно, натиснувши зелену кнопку в сесійному залі Верховної Ради України. Уявіть зламане робоче місце. Яке слово на ньому можна написати кульковою ручкою, щоб воно відремонтувалося? Що б ти не написав, абсолютно нічого не трапиться, воно не стане відремонтованим.

Нам все-таки від Мін'юсту хотілося б почути реальні цифри. А що необхідно зробити, щоб створити належні умови? Держава виділила землю

і побудувала чотири стіни, дала на чому спати, засоби зв'язку і провітрювання кімнати. Це багато? Ну, не треба ж там шикарних умов. Але, на жаль, ми не знаємо, що необхідно зробити, щоб створити відповідно до кількості засуджених, за яких ми уже проголосували, надавши можливість воювати за територію України, кількість звільнених місць. Тож, може, ми все-таки виділимо кошти або дозволимо Мін'юсту розподілити їх і створити належні умови. Повірте, утворення комісії не вплине на створення чи нестворення таких умов.

А тих, які, виконуючи службові обов'язки, отримуючи зарплату, не створюють належних умов для людей, які утримуються в місцях відбування покарань, необхідно або звільняти, або садити за недбалість, за невиконання службових обов'язків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішень. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо заходів, спрямованих на поновлення прав засуджених осіб та осіб, взятих під варту, у зв'язку з неналежними умовами тримання» ([№ 5652](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Усім зрозуміло? Голосуємо за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні народні депутати, російська федерація з особливою жорстокістю вкотре здійснила ракетний обстріл по цивільній інфраструктурі міста-героя Харкова та по містах Харківської області. Було здійснено близько 15 ударів, на жаль, є загиблі і багато поранених. Від імені Верховної Ради України висловлюємо співчуття всім рідним та близьким загиблих, бажаємо якнайшвидшого одужання постраждалим. Такі злочини не мають строку давності, тому всі винні обов'язково будуть притягнуті до відповідальності.

Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять загиблих.

(Хвилина мовчання).

Шановні друзі, прошу сідати.

Дякую.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо уточнення підстав припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги» ([№ 11186](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, можемо без обговорення голосувати цей законопроект? Добре.

Отже, до слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики Володимир Антонович Ватрас. На виступ від авторів і від комітету надається до 4 хвилин.

Володимире Антоновичу, будь ласка.

ВАТРАС В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні присутні! До вашої уваги пропонується маленький, але надзвичайно важливий законопроект, він на сьогодні схвилював адвокатську спільноту, яка й виступила ініціатором внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу».

У чому проблема, яку сьогодні, в умовах воєнного часу необхідно нагально розв'язати? Нещодавно ми внесли зміни до статті 335 Кримінального процесуального кодексу України і дозволили судам зупиняти кримінальні провадження у зв'язку з мобілізацією підсудних, які призиваються безпосередньо на військову службу. У зв'язку з цим станом на сьогодні ми вже маємо близько кількох десятків тисяч зупинених кримінальних проваджень.

У чому в даній ситуації проблема саме для адвокатури? Проблема в тому, що безоплатна правнича допомога, яка була призначена у зв'язку з такими кримінальними провадженнями, не припиняється, оскільки в законі відсутня відповідна підстава для цього. Тому ми й пропонуємо внести зміну до статті 23 закону України «Про безоплатну правничу допомогу», доповнивши її пунктом 10, відповідно до якого надання безоплатної вторинної правничої допомоги припиняється за рішенням центру з надання безоплатної правничої допомоги у зв'язку із зупиненням кримінального провадження. Унаслідок цього захисники-адвокати матимуть можливість отримати кошти за свою роботу, адже у зворотному випадку вони таких коштів не зможуть отримати, допоки не закінчиться військовий стан і кримінальне провадження щодо їх підзахисних не буде поновлено.

Це був виступ від авторів, а тепер хочу зауважити від комітету, що 19 квітня 2024 року комітет на своєму засіданні розглянув зазначений законопроект і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку

денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо уточнення підстав припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги», поданий народним депутатом Ватрасом та іншими народними депутатами. За результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому, а також у разі прийняття законопроекту як закону доручити комітету разом із Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне обґрунтування тексту.

Шановні колеги, прошу вирішити це питання якомога швидше, надати можливість нашим колегам адвокатам отримати кошти, які вони фактично заробили.

Також хотів додати від себе. Якщо є можливість прийняти цей законопроект за основу і в цілому, дуже прошу зал визначитися в цій частині й надати змогу якомога швидше врегулювати цю юридичну колізію.

Міністерство юстиції підтримало вказаний законопроект, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини позитивно висловився щодо нього, а також є позитивний висновок Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради. Давайте приймемо це важливе рішення і допоможемо адвокатам, мобілізованим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Антоновичу.

Шановні колеги, є пропозиція обговорити цей законопроект. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Веніславський Федір Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Колеги, є прохання перейти до голосування за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Блискуче, Федоре Володимировичу.

Синютка Олег Михайлович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні народні депутати! Фракція «Європейська солідарність» підтримує цей законопроект, але давайте подивимося на реальний стан безоплатної правової допомоги. Лакмусовим папірцем такої допомоги, звичайно, є допомога для військових та їхніх родин. Станом на

сьогодні така допомога фактично відсутня. Родини військових просто не знають, куди їм потрібно звертатися за допомогою, не кажучи вже про отримання такої допомоги. У кращому випадку вони звертаються до громадських організацій, а більшість просто йде до адвокатів, витрачаючи кошти і ресурси своїх родин. Це породжує зневіру серед військових, недовіру в суспільстві, що є неприпустимим. Ми повинні розуміти, що навіть родини героїв, які загинули, стикаються з проблемою оформлення і виплат відповідних пенсій у зв'язку з втратою годувальника. Соромно казати, але багато наших поранених узагалі не мають статусу учасника бойових дій, не отримують виплат, пов'язаних з пораненнями, які отримали на фронті, захищаючи нашу країну. Родини зниклих безвісти не можуть зробити запити й отримати належну інформацію про своїх рідних. Родини полонених часто дізнаються про своїх близьких уже після того, як московські окупанти здійснили над ними суд. Родини наших героїв, які сьогодні воюють на фронті, не можуть належним чином оформити соціальні пільги, передбачені державою.

Шановні колеги, ми повинні забезпечити надання належної правової допомоги родинам наших героїв, це обов'язок української держави і влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра».

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякуємо Володимиру Ватрасу за законодавчу ініціативу. Проект закону можна підтримати за основу і в цілому, оскільки це дозволить провести оплату адвокатам, які надавали правничу допомогу обвинуваченим, судові провадження стосовно яких були зупинені, наприклад, через мобілізацію обвинуваченого, оскільки відповідно до чинних правил оплата роботи таких адвокатів здійснюється лише після закінчення розгляду кримінального провадження.

Колеги, прошу підтримати ініціативу Володимира Ватраса і проголосувати даний законопроект за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я бачу рішення комітету – прийняти за основу і в цілому, але запитаю зал після того, як, дай Боже, ми результативно проголосуємо.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо уточнення підстав припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги» ([№ 11186](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Була пропозиція про прийняття даного законопроекту в цілому. Хочу запитати: немає заперечень?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 23 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» щодо уточнення підстав припинення надання безоплатної вторинної правничої допомоги» (№ 11186) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Законопроект прийнято в цілому.

Наступне питання – проект... (*Шум у залі*). Що? Секунду.

Добре. Шановні колеги... (*Шум у залі*). Колеги, хвилину.

Без обговорення можемо проголосувати даний законопроект? Ні? Добре.

Тож наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» ([№ 11041](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра економіки України Соболев Олексій Дмитрович. Прошу народних депутатів уваги.

Олексію Дмитровичу, ви доповідач щодо цього законопроекту, вам надається до 2 хвилин. Будь ласка.

СОБОЛЕВ О.Д., заступник міністра економіки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги! Я скажу дуже коротко. Проект закону розроблено на виконання доручення Прем'єр-міністра України до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» з метою унормування механізму застосування адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання за порушення вимог цього закону.

На сьогодні механізм застосування таких адміністративно-господарських санкцій до суб'єктів господарювання врегульовано базовим Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням вимог розділу VI Закону України «Про адміністративну процедуру».

Тож пропонуємо до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» внести власне посилання на ці два закони, які врегульовують застосування адміністративних санкцій.

Проект закону розглянуто Комітетом Верховної Ради України з питань цифрової трансформації і ухвалено рішення – за результатами розгляду прийняти його за основу в першому читанні. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Дмитровичу.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правової політики Іван Романович Калаур.

Іване Романовичу, будь ласка.

КАЛАУР І.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань правової політики на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» і за результатами розгляду рекомендує Верховній Раді України дев'ятого скликання прийняти його в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Романовичу.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього важливого законопроекту. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Сергій Сергійович Штепа, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Прошу передати слово Денису Маслову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Денис Вячеславович Маслов. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, величезне прохання (ще одне зусилля) прийняти цей законопроект. Ми прийняли Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги», до нього необхідно внести зміни, щоб Кабінет Міністрів міг повноцінно його реалізовувати. Тому, колеги, величезне прохання не йти із залу, а підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Ірині Фріз, фракція «Європейська солідарність».

Ірино Василівно, будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимиру Ар'єву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв Володимир Ігорович.

Запросить народних депутатів до залу, після цього голосуємо.

АР'ЄВ В.І. Такий закон вже цілком можна реалізовувати, бо те, що ми зараз розглядаємо, – не про його реалізацію, а про санкції проти бізнесу, щоб регулятор міг запроваджувати додаткові санкції проти бізнесу. До того ж за таких обставин створюються умови правової невизначеності для оскарження цих санкцій суб'єктами господарювання. Тобто ми знову зараз повертаємося до питання обскубування «гусей», коли обскубують тих, які працюють, та ще й з усіх боків кожне відомство проти них запроваджує санкції. Але, до речі, корупційних «гусей», яких багато розвелось в країні, які добре випаслися, особливо за час війни, ніхто не чіпає.

Ви знаєте, що сьогодні за новими схемами підприємства Фірташа отримують газ через свої облгази за ціною, як для населення, коли починаються махінації з балансом? До речі, проти друзів Фірташа – московських посіпак із ОПЗЖ, ніяких санкцій не запроваджують, вони сидять тут, як поважні люди, великі партнери монобільшості, голосують, без них взагалі нічого не приймається. А проти них від самого початку повинні були бути запроваджені санкції. До речі, на Укрзалізницю єнакіївських бандюків повернули «смотрящих». Про це ми нічого не говоримо, тут санкцій немає. Зате тих, хто працює, – підприємців, які сьогодні виживають, обкладають новими санкціями ще й позбавляють права на їх оскарження.

Ми в жодному разі не будемо підтримувати цей ганебний і просто хижацький законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця, зараз будемо голосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» ([№ 11041](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати. «За» – 223.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне перше читання. Шановні колеги, будь ласка, давайте підтримаємо цю пропозицію.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Законопроект направлено на повторне перше читання.

Прошу показати по фракціях і групах.

Вельмишановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено, дякую усім за плідну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

В єдності наша сила! Разом переможемо! Слава Україні!